

bb. 76. időjárásjelentés

tr/il hgy

1972. október 31.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

csendes párás enyhe idő

várható időjárás szerda estig: változóan s felhős idő, eső nélkül. a hajnali és a reggeli órákban ködképződés, helyenként ködszítálás. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt délkeleti, déli szél várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 11 fok közelében, a tartosan ködös helyeken 10 fok körül. /mti/

-. -

bb. 77. budapestre érkezett a fao mezőgazdasági osztályának vezetője

k/jf/rj ie hgy

1972. október 31.

kedden budapestre érkezett r. stamenkovic, a fao- mezőgazdasági osztályának vezetője, aki a mezőgazdaságfejlesztés összehangolására irányuló európai fao-tanulmány kérdéseit tárgyalja meg a magyar szakemberekkel. /mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 69. sz. hírünk /elhunyt.../ 1. bekezdésének második sorában a név és szöveg helyesen:

...arató márton, a makói városi pártbizottság első titkára...

/mti/

21/12/

-. -

-64-

- v é g e -

mti: 1-10

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1972. november 1.

bb. 1. kétmillióval több harisnyanadrág - téli ellátás harisnyarúkból

1 ol/gk/ie/il hgy

1972. november 1.

2 millió darabbal több harisnyanadrágot összesen 15 százalékkal több árut bocsát idén a belkereskedelem rendelkezésére a budapesti harisnyagyár, mint az előző évben. mindez azt eredményezi, hogy a belkereskedelem importjával együtt - a harisnyagyári termékek mennyisége a szükségletet megközelítően már fedezni tudja.

finom harisnyából az idén kevesebb készült, a szállítások és a belkereskedelem készletei azonban ebből a cikkből is kielégítik a szükségletet. az olcsó pamut, gyapju- és vigogne-áruból az ellátás megfelelően alakul. nem tudják kielégíteni azonban - legalábbis egyelőre a flor fonalból készült cikkek keresletét, s a hiányokat az import sem fedezheti teljesen mert nehezen kapni flor fonalat.

gyermekcikkekből szintetikus zoknikból, bokafixekből az év hátralévő részében nem lesz hiány, azonban kevés és szűkös a térdzokni választéka. a különféle színmintákból és a nagyobb méretekből nem tudják majd megfelelően kielégíteni az igényeket. valamit enyhíthet a helyzeten hogy még ez évben nagyobb mennyiségű akril-áru kerül piacra.
/folyt.köv./

NF

- 1 -

bb. 1./ kétmillióval .... folyt./ il

szintetikus alapu férfizoknikból - az importot is figyelembe véve - megfelelő lesz az ellátás a választékot többféle változatban készül akril boka- illetve térdzokni gazdagítja majd.

női szintetikus durvább szálú harisnyákból és harisnyanadrágokból teljesítette terveit a gyár, s nincs lemaradása a belkereskedelemmel szemben. gyermek-harisnyanadrágokból bár nem eléggé bő választékban elegendő készült, sőt a negyedik negyedévben többet is gyártanak a belkereskedelem részére, mint eredetileg tervezték./mti/

bb. 2. nemzetközi diákszeminarium az egyetemi demokratizmusról
szücs istvánné nyilatkozata

i pr/mm/126 il cz

1972. november 1.

tizenegy nemzeti és nemzetközi diákszövetség képviselői vitatták meg a közelmúltban siklóson az iskolai élet demokratizmusával az egyetemi főiskolai oktatással, a diákszervezetek nemzetközi együttműködésével összefüggő kérdéseket. a magyar kommunista ifjúsági szövetség egyetemi és főiskolai tanácsának diákszeminariumáról kért tájékoztatást fehér péter az mti munkatársa szücs istvánnétól a kisz központi bizottságának titkárától.

- a tanácskozást a nemzetközi diákszövetség 1971-ben pozsonyban megtartott x. kongresszusának határozata alapján rendezték meg - úgy vélem, sikeresen. a diákélet kisebb nagyobb gondjait időszerű teendőit a tanács megnyitó előadásában vitaindítójában elemeztük - a referátumot meghívott vendégeink közöttük a magyar egyetemek és főiskolák képviselői, három szekcióban vetették gorcsó alá. az első munkacsoport azt vizsgálta, hogy a diákok miként vesznek részt az egyetemek irányító testületeinek munkájában. az ülés résztvevői egyetértettek abban, hogy az egyetemi demokrácia a társadalmi demokratizmus része, függvénye ez tükröződik a szocialista illetve a kapitalista országok egyetemi életében. igényként vetődött fel a különböző lehetőségek hathatósabb kihasználása, az a követelmény, hogy az egyetemi döntésekben kapjanak nagyobb részt a diákok, a hallgatók. a szekció résztvevői hangsúlyozták, hogy kívánatos lenne ha a különböző döntések minél „közelebb,, sületnének a döntésben érintettekhez.
/folyt.köv./

- 2 -

o

bb. 2./ nemzetközi .... folyt./ il

- a második munkabizottság azt elemezte, hogy a hallgatók milyen módon vesznek részt az oktatási irányelvek, tantervek kialakításában, illetve megvalósításában. a kapitalista országokban - foglaltak állást - a demokratizmus egyetemiért folytatott harcnak össze kell kapcsolódnia az adott osztály munkásosztályának programjával. a következő időszakban - fogalmazták meg - az a legfontosabb feladat, hogy a diákok szervezeteik segítségével mind nagyobb részt kérjenek éskapjanak a tantervek, a különböző programok, az oktatási tematikák és módszerek kidolgozásában, a gyakorlati tapasztalatok értékelésében. a harmadik szekció munkájának középpontjában a diákok és a diákszervezetek nemzetközi együttműködésének vizsgálata állott. a felszólalók hasznosnak ítélték a nemzetközi diákszövetség tevékenységét, s úgy vélték, hogy jövőre a x. berlini világifjusági találkozó jó alkalmat ad majd a diákok kötetlen formájú eszmecserejére.

- külföldi vendégink elégedetten nyilatkoztak a szeminariumról s véleményükből az is kitűnt, hogy jó benyomásokat szereztek pécsent a tanárképző főiskola, az orvostudományi egyetem és a polack mihály műszaki főiskola munkájával ismerkedve./mti/

bb. 5. egy millió tonna magyar áru évente a lengyel kikötőkben

i hz/fk/ie/il ngy

1972. november 1.

a magyar külkereskedelem tengeri forgalmának mintegy negyven százaléka bonyolodik le a három nagy lengyel kikötőn, szccecinén, gdynián és gdanskon keresztül. a masped szállítmányozási vállalat mely megalakulása óta rendszeresen veszi igénybe a lengyel kikötői szolgáltatásokat évente már majdnem egymillió tonna árut utaztat a lengyel kikötőkön át i. idén a gdyniai kikötő fennállásának 25. évfordulójával egyidőben rakták át a tizmilliomodik tonna magyar árut.

a lengyel kikötők számos, a világ távoli országába utazó magyar áru tengeri starthelye s a világ legtávolabbi vidékeiről érkeznek ide hazánkba küldött szállítmányok. szccecinből indul utnak skandináviába és angliába a magyar áru, de innen indulnak a hajók nyugat-afrikába is. gdansk és gdynia az óceáni forgalom fő lengyel kikötőhelye itt hajózzák be a magyar export cikketek dél-amerikába, ausztráliába és a távol-keletre.
/folyt.köv./

- 3 -

bb. 5./ egymillió .... folyt./ il

sok fontos importcikk árúknak is átrakohelye a három lengyel kikötő ideérkezik a szovjet apatit és foszfát itt rakják át az ausztráliai nyersbőrt és a mezőgazdaságunkban nélkülözhetetlen takarmánydúsító termékek jelentős részét./mti/

-. -

bb. 3. programcsalád a nemzetközi villamosvezeték vizsgálatához

t bé/gg/ie/il hgy

1972. november 1.

számítástechnikai programcsaládot dolgozott ki a villamosenergiaipari kutató intézet, az országos műszaki fejlesztési bizottság támogatásával. a program rendszer tíz önálló programból áll, amelyek segítségével a számítógépek percek alatt megállapíthatják például egy-egy új villamosvezetéknek az egész rendszerre gyakorolt hatását, pillanatok alatt felmérik annak műszaki, gazdasági eredményeit, s a feszültség változását is. üzemzavar esetén annak az egész hálózatra gyakorolt hatását is mutatja. a pillanatnyi helyzetregisztrálásán túl ezek a számítógépes programok alkalmasak a tervezés pontosítására is oly módon, hogy segítségükkel kiszámítható a vezetékek építésének gazdaságossága s a programokkal a műszaki rendszerben bekövetkezett változások is feltérképezhetők. ezeket az eredményeket a számítógép lerajzolja, s a további fejlesztés után majd képernyőn is megjelenti.

a programcsalád alkalmazásának első jelentősebb állomása a szeged arad távvezeték volt. a vezeték üzembehelyezése óta hazánkban villamosenergia kapcsolata van valamennyi szomszédjával s így megkétszereződött kapcsolata az egyesített energiarendszerrel. ennek jelentőségét a számok igazolták és műszaki szempontból s is biztonságosnak mutatták.

a villamosenergiaipari kutató intézet módszerével a kgst országok egyesített energia-rendszerének prágai teherelosztójában is vizsgálatokat kezdtek ezek az 1976/78-as évek várható helyzetéről adnak részletes információkat.

a magyar programok nagy érdeklődést váltottak ki a nemzetközi szakmai körökben, alkalmazásukról már tárgyalásokat folytatnak a szovjet szakemberekkel./mti/

-. -

- 4 -

bb. 4. „pillangók fény-csapdában, - prognózis a jövő évi növényvédelemhez

i/kg/gk/rj ie hgy

1972. november 1.

megkezdtek a zsákmányul ejtett rovarok évi létszámából nyert adatok feldolgozását az országos növényvédelmi szolgálatnál. az eredményt elküldik a mezőgazdasági üzemeknek, amelyek a prognózis ismeretében hathatósan védekezhetnek tavasszal a kártékony rovarinvázió ellen. a megelőző védekezéssel több száz ezer forintot takaríthatnak meg az üzemek,

a rovarokat - főként lepkéket - fénycsapdák ejtik fogságba, amelyek a megyei növényvédő állomásokon márciustól november végéig gyűjtik nap mint nap a fénycsapdákat. esténként a 100 wattos égő magához csalogatja a fényre érzékeny, éjjel rajzó kártevők lepkéit, amelyek az izzó alá helyezett kloroformos tölcserbe szédülnek. a központilag szervezett országos fénycsapda-hálózatban „fennakadt”, egyedek számából a szakemberek megyénként akár egy évvel előre is meghatározzák, melyik kártevő veszélyezteteti különösen a termést. a munkához az előző évi adatokat is felhasználják összehasonlítási alappal.

a fénycsapdák tanúsága szerint jelenleg egyebek között a tolas csápu téli araszoló lepke rajzik. tojásait a fák kérgére rakja, hogy ott áttelelve hernyója tavasszal a gyümölcsfák rügyét megtámadja. a jó prognózis hozzásegít az alma-, szilva- és más gyümölcsfák megóvásához, jelzi, hol kell fokozottan permetezni.

a rovarelőrejelző szolgálatot tovább finomítják szín- és szex-csapdák felállításával. nem minden kártevő érzékeny ugyanis a fényre, ezeket más módon kell megfogni. a megfigyelés szerint a sárga szín vonzza a rovarokat, ezt a tulajdonságot igyekeznek a szakemberek kihasználni. biztatóak a növényvédelmi kutató intézet kísérletei a szex-csapdával. ennek lényege, hogy például az almamoly mesterségesen tenyésztett bábjaikat nemek szerint elkülönítve keltetik s a nőstényeket, kívül ragacsos dobozba zárva a szabadba helyezik. a „háremet”, szagáról messziről megérik a him lepkék, rászállnak a dobozra és légyott helyett fogságba esnek.

az új csapdák széles körű alkalmazása után a jelenleginél többféle rovarnál állapítható meg a prognózis, még hatékonyabb lesz a védekezés. /mti/

-. -

- 5 -

bb. 6. irodai tolvaj- másfél évi szabadságvesztés

i/bc/tm/rj szó hgy

1972. november 1.

menyhárt imre 20 éves segéd munkás, aki ideiglenesen lakott budapesten, munkája végeztével - hogy vizet igyék- bement a közlekedési építő vállalat kossuth lajos téri felvonulási épületének irodájába, ahol akkor senki sem tartózkodott, a fogason egy műbőr-kabátot vett észre, s azt - mivel anyagi nehézségei voltak - ellopta. a déli pályaudvarra utazott, ahol a mellék helyiségben átkutatta a kabát zsebeit: bennük 5.600 forintot és egy arany karikagyűrűt talált, ezeket magához vette. a kabátot a déli-, majd ugyanazon a napon a nyugati pályaudvari automata csomagmegőrzőben helyezte el. éjszaka több ismerőssel szórakozott, s az el-tulajdonított pénzből 2000 forintot elköltött. másnap nem ment be munkahelyére, s a gyűrűt és a kabátot egy asszony-ismerőse révén - aki az előző esti szórakozásnál is társaságában volt- mint sajátját elzálogosította, illetve értékesítette. a mulatozás után megmaradt összeg nagy részét is elköltötte, vásárlásra fordította.

a központi kerületi bíróság menyhárt imrét másfél évi szabadságvesztésre ítélte, és kötelezte az okozott kár megtérítésére. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését, abban menyhárt is megnyugodott, így az ítélet jogerős. /mti/

--

bb. 7. uj „játékgár,, szegeden

vid/ká/rj -cz

1972. november 1.

szegeden a nivó ktsz csaknem 20 millió forintos beruházással új üzemházat építtetett a város ipari övezetében. a 4.000 négyzetméteres nagycsarnokban már megkezdtek a termelést. az új üzemre a „játékgár,, elnevezés illene a legjobban. hiszen a ktsz bevételeinek jelentős része a játékszerekből származik. évente soktízezer babaszéket, bababutort, és más játékszert készítenek. az új üzemházuk lehetővé teszi, hogy jövőre megkétszerezék, mintegy 50 millió forintra emeljék az évi termelési értéket. /mti/

--

- 6 -

bb. 8. felújítják a debreceni déri muzeumot

vid/ká/rj -cz

1972. november 1.

az ország egyik legnagyobb vidéki muzeumát, a debreceni déri muzeumot fél évszázaddal ezelőtt építették a régi fűvészkert nedves, mocsaras altalajára. a hatalmas, asztallap alakú betonon nyugvó épület az idők során megrongálódott, s állandóan süllyedt. közművei tönkrementek. a hajdu-bihar megyei és a debreceni városi tanács most elhatározta, hogy megfiatalítja a déri muzeumot. a felújítási munkákat jövő év márciusában kezdik. a muzeumban már hozzákezdtek a tárgyi emlékek, műkincsek csomagolásához, szállításához. a csaknem háromszázezer darabból álló anyagot ideiglenesen a volt református gimnáziumban helyezik el.

a felújítási munkákra husz millió forintot költenek. a muzeumot bekapcsolják a távfűtésbe, s a kiállítási teret mintegy 600 négyzetméterrel növelik. /mti/

--

bb. 9. könyv bányai kornél életművéről

vid/ká/rj -cz

1972. november 1.

szolnokon, a verseggy ferenc megyei könyvtár gondozásában megjelent a bányai kornél forradalmi ihletésű költő életművét, pályafutását összefoglaló munka. a szerző, bistey andrás ujságíró, nyomon követi a fiatalon, harminchét éves korában szolnokon elhunyt költő küzdelmét, az ellenforradalmi Magyarország fojtogató szellemi légköre ellen. a horthy Magyarország irodalmi életéből kiszorult költő a homoki tanyák világába húzódott önkéntes száműzetésbe. ott írta legszebb verseit.

a most megjelent mű megismerteti olvasóit bányai kornél kortársaival is, akik nagyra értékelték irodalmi munkásságát. babis mihály például a legtehetségesebb fiatal költők között tartotta számon. /mti/

--

- 7 -

bb 10. 175 évvel ezelőtt alapították a georgikont keszthelyen
vid/um ká cz 1972. november 1.

keszthelyen, az agrártudományi egyetemen szerdán megemlékeztek az intézmény nagymultu elődje, a georgikon megalapításának 175. évfordulójáról.

a georgikont - a magyar kultúra felvirágoztatásáért oly sokat tevő mecénás - festetics györgy alapította keszthelyen 1797-ben. az intézet alapításának célja az volt, hogy a gróf kiterjedt uradalmi számára képzett gazdatiszteket neveljen, másrészt mások számára módot nyújtson a korszerű mezőgazdasági ismeretek elsajátítására. európa első agrárfelsőoktatási intézményében a növendékek közül „belső tanulók”, -nak nevezték azokat, akiket grófi szolgálatra szemeltek ki. a „külső tanulók”, pedig saját vagy küldőjük költségén végezték tanulmányaikat. köztük szép számmal voltak külföldiek is, akik külső tanulóként ingyen hallgathatták az előadásokat.

a tudományos gazdasági iskola 1797-ben kezdte meg működését keszthelyen, mezőgazdasági, mennyiségügyi és fizika szakokon. a felvételt a 18. életév betöltéséhez és középfokú végzettséghez kötötték. a tanulmányi idő 1-3 év között váltakozott.

a georgikonban a gyakorlati oktatás általában tulsúlyban volt. színhelyül egy 700 hold területű, mintaszerű, jól felszerelt, a kor követelményein messze túlmutató tangazdaság szolgált.

a georgikonban külön tagozatokon, illetve „iskolákban”, képezték az uradalmi ügyvédeket, jogtanácsosokat, az uradalmi földmérő, csatornázási és építési munkákat irányító mérnököket, kertészeket, ménesmestereket. 1808-tól kísérleti jelleggel egy gazdaasszony képző leányiskola is működött a georgikonban.

a tanítás nyelve német, latin és magyar volt. a tanév november elejétől szeptemberig tartott. a vizsgák az év végén az ugynevezett helikoni ünnepek keretében zajlottak le. a vizsgákon legjobban szereplő tanulók georgikon érmet és georgikon láncot kaptak jutalmul.

a georgikon tanárai közül sokan nemcsak az oktatás terén értek el kiemelkedő eredményeket, de írói munkásságukkal is gyarapították a hazai mezőgazdasági szakirodalmat, így angyalffy mátyás andrás, asbóth jános, lencsés antal, pethe ferenc, rumy károly györgy. feltűnést keltettek a tangazdaság gyümölcsstermesztési eredményei is, hiszen a gyümölcs és kertkultúra kezdetleges fokon állt abban az időben magyarországon.

a georgikon 1848 május 24-ig működött. a hallgatók ekkor bejelentették, hogy részt kívánnak venni a szabadságharcban. az intézménynek 51 évi fennállása alatt 97 tanára és 1444 tanulója volt./mti/

8.05/um

- 8 -

bb 11. telelőben a balatoni vitorlások
vid/um ká cz

1972. november 1.

balatonfüreden október utolsó napjaiban partra emelték az eddig vizen lévő utolsó vitorláshajókat is. a szot nagyméretű vitorláshajóit emelőberendezésekkel rakták partra.

balatonfüreden, keszthelyen, balatonalmádiban, síófokon és balatonföldváron mintegy ezer vitorláshajót tárolnak fedél alatt. mindenütt megkezdtek a hajók felújítását, karbantartását a szot vitorlásflotta valamennyi hajóját alaposan átvizsgálják, kijavítják és átfestik. miközben az utolsó hajókat is a telelőbe vontatják, előkészítik a téli szezonra a jégvitorlásokat./mti/

--

bb 12. oltványexport

vid/um kz cz

1972. november 1.

az ültetvénytervező és kivitelező vállalat miskolci területi irodája az idén 4,5 millió szőlőoltvány készítésére kötött szerződést a borsod-és a heves megyei termelőszövetkezetekkel. a megközelítőleg husz fajta csemege-és borszőlő fajtából készített oltványokkal a mátrai, az egri, a délborsodi és a tokaj-hegyaljai borvidéken telepítenek be új táblákat. az oltványok nagyobb részét - 3,5 milliót - azonban a szovjetunióba exportálják.

a „nagyfogyasztók”, mellett gondolnak a borsodban mindinkább terjedő munkás kertszövetkezetek tagjaira is. már megkezdtek a házikertekben felhasználható szőlőoltványok árusítását./mti/

--

bb 13. keresztezéssel fokozzák a tejhozamot és alakítják ki a hustípusú szarvasmarhát a mezőnagymihályi állami gazdaságban

vid/um ká cz

1972. november 1.

a mezőnagymihályi állami gazdaságban benépesítették a margit-tanyán kialakított, négyszázötven férőhelyes, új tehenészeti telepet. a három hektárnyi területen a négy istálló kivételével, borjunevelőt, tejházat építettek.

/folyt.köv./
8.10/um

- 9 -

10.820

bb 13. /keresztezéssel fokozzák ....folyt./um

a magasabb tejhozam érdekében a magyar barna állományt fekete tarka kanadai lapáj fajttal keresztezték, s ebből az első borjak most láttak napvilágot. a tervek szerint 1975-re az egész állományt ezzel a javított fajttal cserélik ki. az előzetes számítások szerint az új fajta, kötött tartás mellett, a jelenleginél lényegesen több tejet ad, s így a tehemenkénti tejhozamot a negyedik öt éves terv végére négyezeröttszáz literre emelik.

a magyar barna ,,alapanyagot,, felhasználva kialakítják a hustipusu szarvasmarha tenyészetet is. ehhez herford fajttal keresztezik az üszöket. a keresztezésből eddig százötven borjuszületett. az üszöket továbbszaporításra tartják, míg a bikaborjakat hízalva exportra értékesítik. a keresztezett állományból a negyedik öt éves terv végére kétszázás törzstenyészetet hoznak létre./mti/

..-

bb 14. közjóléti erdők 1400 hektáron

vid/um ká cz

1972. november 1.

vas megye összes területének huszonnégy százaléka erdő, egy lakosra mintegy negyed hektár erdőterület jut. az erdők évi növekedése 370 ezer bruttó köbméter, a kitermelés pedig ennél 10-15 ezer köbméterrel kevesebb, így állandóan növekszik az élőfakészlet. a fakitermelés és feldolgozás mellett egyre inkább nő az erdők esztétikai, egészségügyi, közjóléti szerepe. az egészségügyi és kulturális célból létesített, illetve felújított közjóléti erdők területe vas megyében jelenleg 1 400 hektár. a továbbiakban szombathely, kőszeg és sárvár környékén alakítanak ki parkerdőt, s a kirándulók paradicsomává teszik az őrség erdeit is.

a közjóléti erdők fenntartására az idén országosan négy-millió forintot fordítanak, s ebből vas megyére 1 800 000 forint jut. /mti/

..-

- 10 -

8.15/um

10 320

bb 15. itt a november : megkezdődött a tartós ködök időszaka

1 sb/mm um cz

1972 . november 1.

az ősz kezdetén inkább csak hajnalonként ereszkedett le néhány órára a köd, de novembertől már számítani lehet arra, hogy jóval tartósabb, egy, esetleg több napos köd telepedik valamelyik városunkra, országrészünkre. a meteorológiai intézet szerda reggeli tájékoztatása szerint békéscsabán immár 24 órája tart a köd. az ország többi részén kedden napközben felszakadozott a köd, szerdán reggel azonban ismét sűrű pára telepedett miskolc, debrecen, nyiregyháza, szolnok, kecskemét, nagykanizsa, zalaegerszeg, szombathely, sopron és a balaton környékére. egyes utzakaszokon csupán néhány méternyire lehetett ellátni s jó néhány helyen 50 méter alatt maradt a látótávolság.

a köd miatt a vasuti szerelvények és a közuti járművek vezetési egyaránt óvatosabban közlekedtek. a menetrendszerű vonat-és autóközlekedésben néhány perces késésektől eltekintve nem volt fennakadás. budapesten is inkább csak néhány peremkerületben volt kisebb köd. a ferihegyi repülőtérre is elkerülte a köd, csak a párásság okozott némi gondot. budapestről zavartalanul indították és fogadhatták a repülőgépeket. berlinből és milánóból azonban sűrű ködöt jelentettek és ezért e két világvárosból induló malév-gépek szerdán csak 2-3 órás késéssel érkeztek meg budapestre. /mti/

..-

bb 16. üzemi baleset a halastónál

1 sb/mm um cz

1972. november 1.

a gödöllői agrártudományi egyetem babatpusztai kísérleti gazdaságának halastavánál vízszivattyúzás közben id. nagy józsef 61 éves gödöllői segédmunkás a szivattyút hajtó erőgép vonórudján állt és onnan a gardántengelyre esett. az idős ember súlyosan megsérült és még a helyszínen meghalt. az üzemi baleset ügyében műszaki szakértők bevonásával tartanak részletes vizsgálatokat. ömti/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 2.sz. hírünk /nemzetközi..../ 1.folyt. 1.bek. 5.sorában a szöveg helyesen:

...össze kell kapcsolódnia az adott ország munkásosztályának programjával ....

/mti/

10.55/um

6/1820

- 11 -

bb 18. budapestre érkezett henryk jablonski, a lengyel népköz-
társaság államtanácsának elnöke

t bc/tm um cz

1972. november 1.

Losonczi pálnak, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa elnökének és feleségének meghívására szerdán hivatalos baráti látogatásra hazánkba érkezett henryk jablonski, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke, a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottságának tagja és felesége.

a lengyel államfő kíséretében magyarországra érkezett kazimierz olszewski miniszterelnökhelyettes és felesége, stanislaw kowalczyk, a lemp központi bizottságának titkára, wincenty krasko, az államtanács tagja, a szejm külügyi bizottságának elnöke, az interparlamentáris unió elnöke, a lemp kb tagja, kazimierz secomski, az állami tervbizottság első elnökhelyettese, edmund boratynski, az államtanács irodájának vezetője, józef czyrek külügyminiszterhelyettes, marian dnochowski külkereskedelmi miniszterhelyettes, roman paszkowski altábornagy, tadeusz kalinowski protokollfőnök. a lengyel vendégeket a szobi határállomáson cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és felesége, valamint kepes imréné, a külügyminisztérium protokoll osztályának megbízott vezetője fogadta. itt csatlakozott a lengyel államfő kíséretéhez tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete.

a testvéri szocialista ország államfőjét, feleségét és kíséretét ünnepélyesen fogadták a nyugati pályaudvaron, amelyet lengyel és magyar zászlók, vörös lobogók díszítettek, magyar és lengyel nyelvű üdvözlő felirat köszöntötte a hazánkba látogató kedves vendégeket. a téren diszörség sorakozott fel csapatzászlóval.

a lengyel vendégek fogadására megjelent losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és felesége, apró antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese, bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. korom mihály igazságügyminiszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, párdi imre, az országos tervhivatal elnöke, az elnöki tanács több tagja, s a politikai élet több más vezető személyisége. jelen volt németi józsef, a magyar népköztársaság varsói nagykövete is. megjelent a fogadtatásnál a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője, valamint katonai és légügyi attaséja. ott voltak a budapesti lengyel nagykövetség diplomata beosztottjai. eljöttek az államelnök fogadtatására a budapesti lengyel kolónia tagjai is. /folyt.köv./

11.03/um

- 12 -

V lengyel CSOPORTJÁNAK

bb 18. /budapestre érkezett....folyt./um

a lengyel államfő különvonata a rákóczi induló hangjai mellett 10 órakor gördült be a pályaudvar csarnokába. losonczi pál szívélyes, baráti kézfogással üdvözölte a lengyel népköztársaság államtanácsának elnökét, feleségét és kíséretét. amikor kiléptek a térre, diszjel harsant, majd a diszörség parancsnoka jelentést tett a lengyel államfőnek. felcsendült a lengyel és a magyar himnusz. henryk jablonski losonczi pál társaságában ellépett a diszegység előtt, s köszöntötte a katonákat. uttörők virágcsokrokkal kedveskedtek a testvéri lengyel nép küldötteinek, akik ezután a fogadtatásukra megjelent magyar közéleti vezetőket, a diplomáciai képviselők vezetőit és tagjait, valamint a lengyel kolónia tagjait üdvözölték.

az ünnepélyes fogadtatás után a vendégek gépkocsikba ültek és magyar államférfiak társaságában, rendőri diszmotorosok kíséretében szállásukra hajtottak. /mti/

-. -

bb 17. megnyitották az automata telefonforgalmat svájc-magyarország között

i kf/mm/ny -cz

1972. november 1.

szerdán délelőtt horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, postavezérigazgató és fritz locher postavezérigazgató hivatalos beszélgetése - amelynek során méltatták magyarország és svájc, valamint a két postaigazgatás közötti kapcsolatok fejlődését - megnyitotta a közvetlen automata távbeszélőforgalmat svájc és magyarország között.

a két ország közötti telefonforgalmat gyorsító rendszer egyelőre csak egyirányú; a svájci telefonelőfizetők közvetlenül távhívással létesíthetnek kapcsolatot a budapesti, valamint az automata távhívó hálózatba bekapcsolt vidéki telefonelőfizetőkkel. az ellenkező irányú, magyarország és svájc közötti, automata távhívást előreláthatólag 1975-ben vezetik be./mti/

-. -

bb 20. felhasználható 14 óra után!

„ expressz, „ központot adtak át szekszárdon

vid/ká/ny -cz

1972. november 1.

a szekszárdon épült 160 lakásos szalagház földszinti üzletsorában új központot avatott szerdán az expressz ifjúsági- és diák utazási iroda tolna megyei kirendeltsége. a megyei iroda fennállása óta, alig öt év alatt, mintegy huszezer tolna megyei fiatal utazását bonyolította le./mti/

-. -

11.10/ny

- 13 -

bb 19. véget ért a népek barátságának hete pécsett

vid/ká/ny -cz

1972. november 1.

a pécsi tanárképző főiskolán szerdán véget ért a népek barátságának hete, amelyet az októberi szocialista forradalom 55. évfordulójának jegyében rendeztek meg a tanárok és a diákok. az eseménysorozat utolsó napján Josip Kovacsics, a délszláv tanészék lektora tartott előadást a magyar és a szerv-horvát népballadákban fellelhető azonosságokról, a délszláv szakos hallgatók pedig a dubrovnikban és zadarban rendezett jugoszláv-észtkai szemináriumról számoltak be. a barátsági hét keretében szovjet, csehszlovák, lengyel, ndk és jugoszláv napokra került sor. megemlékeztek a tanárképző főiskola külföldi testvérintézményeiről és előadások, élménybeszámolók, filmvetítések formájában idézték fel a baráti országok életét. a pécsi főiskola a jövőben is minden ősszel megrendezi a népek barátságának hetét. /mti/

--

bb 21. a lakásépítési gondokról tárgyalt a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/ká/ny -cz

1972. november 1.

a negyedik ötéves terv időszakában 12.000 lakás épül fel vas megyében. erről a nagy munkáról tárgyalt szerdai ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. a tervidőszak egyharmadának elteltével megállapították, hogy sok nehézséget okoz az építési alapanyagok hatósági átváltozása, a beépítendő területek előkészítetlensége, az energiaellátás és az építőipar kapacitás hiánya. az állami lakásépítésben elmaradás tapasztalható, mindenekelőtt szombathelyen.

az ülésen javaslatot dolgoztak ki a lakásépítés meggyorsítására. az egyik megoldást az építőipari élő munka csökkentésében látják. felhívták a figyelmet, hogy fokozottan alkalmazzák az egyszerűbb, olcsóbb helyettesítő anyagokat. a két legnagyobb megyei építőipari vállalat munkahelyeit szombathelyre koncentrálnak, a megyeszékhelyen kívüli építkezéseket elsősorban a helyi szövetkezetekre bizzák. /mti/

--

bb 22. életbe lépett a malév téli menetrendje

i kf/pá um cz

1972. november 1.

szerdán a budapest-berlin között közlekedő, s a magyar fővárosból 7.20 órakor induló 800-as számú járattal életbe lépett a malév és a nemzetközi légiforgalom szokásos téli menetrendje. a korábbiakhoz képest november 1. és március 31. között a téli menetrendi időszakban a malév légiforgalmában lényeges járatcsökkentés nincs. egyetlen változás, hogy ezalatt az idő alatt nem közlekednek az üdülő- és a nyári idényjáratok. a téli menetrend tulajdonképpen a szolgáltatásokban nyújt többletet, amennyiben egyebek között az utvonálnak és a napszaknak megfelelően meleg ételt ad utasainak a malév. /mti/

11.17/um

- 14 -

bb 23. jutalom községfejlesztésért

vid/um ká cz

1972. november 1.

zala megyében a falvak és városok lakossága évek óta tevékenyen részt vesz a községfejlesztésben. az építjük, szépítjük községeinket, városainkat mozgalom eredményeit minden év őszén értékelik és a községfejlesztésben élenjáró településeket pénzjutalomban részesítik. a községek közül az idén zalaapáti bizonyult a legjobbnak, amiért 400 000 forint jutalmat kapott a megyei tanácstól. a második helyezett csesztreg 200 000, a harmadik helyezett pacsá 100 000 forint jutalomban részesült. /mti/

--

bb 24. műhelytitkok, vonzó érdekességek - pályaválasztási kiállítás nyílt a wesselényi utcában

t ol/fk um cz

1972. november 1.

kilenc iparág mintegy 140 szakmájának műhelytitkait, érdekességeit szemléltető kiállítás nyílt szerdán a műm 30-as számú intézetében, a wesselényi utca 44. szám alatt. a bemutató célja, hogy eligazítást adjon a pályaválasztó fiataloknak, szüleiknek az 1973-74-es tanév továbbtanulási lehetőségeiről.

a kiállításon egyebek között működésében mutatják be azt a crossbar központot, amelyet a távközléstechnikai szakmunkástanulók szereltek össze kiegészítve azt a legmodernebb főnök-titkári hangos telefonkészülékekkel. a ruhaipari tanulók szabták-varrták azokat a csinos modelleket, amelyeket maguk mutatnak be a kiállítás közönségének. az elektronikai-orvosi és mechanikai műszerész-tanulók a legkorszerűbb készülékek egész sorát állították össze. a t 551-es színes televíziókészüléket plexi borítással látták el, hogy az elektronikus szerelvények jól láthatók legyenek, s a készülék hasznos szolgálatot tehessen az oktatómunka során. kevesen tudják, hogy az országban kapható, a vakok számára megfelelő telefon kezelőközpontokat kizárólag szakmunkástanulók készítik a bhg tanműhelyében. e készülékekből 1971-72-es tanévben 70 darabot gyártottak, s az utóbbi időben már a továbbfejlesztett típuson dolgoznak. a régebbi fajta és a modern építészeti megoldásukat jól szemléltetik az építőipari szakmunkástanulók által készített modellek.

tanévben x x x

az 1972-73-as tanévben az általános iskola VIII. osztályát a fővárosban várhatóan 16 500-an fejezik be. a végzős fiatalok 52 százaléka leány. pályaválasztási lehetőségeik egyre kedvezőbben alakulnak, ugyanis mint az köztudott, a gyermeklétszám évről-évre csökken, s ezzel párhuzamosan viszont a több mint félszáz budapesti tanintézetben egyre javulnak, bővülnek a képzés lehetőségei. /folyt.köv./

11.27/um

- 15 -

bb 24. / műhelytitkok . , , , , folyt. /um

a legutóbbi felmérések szerint az általános iskolát végző budapesti lányok 80 százaléka vehet részt szakképzésben, illetve a szakmunkásképzésben, 52 százalékuk a szakközépiskolai továbbtanulást választhatja olyan iskolatípusokban, amelyekben a képzésre népgazdaságunknak nagy szüksége van. a fennmaradó 38 százaléknak is bőven van lehetősége arra, hogy a lányok számára megfelelő szakmukát választhassák élethivatásul.

hogy könnyebb legyen a döntés, a december 30-ig nyitvartató kiállításon ügyeletet tartanak a fővárosi pályaválasztási intézet szaktanácsadóit. egyébként ezzel a kiállítással egyidejűleg rendezték meg csepelen, az 1. számú intézetben a vasipari szakmák pályaválasztási kiállítását; a fővárosban ezeken kívül még számos programot szerveztek azonos céllal. ilyen például a pályaválasztási filmek vetítése a fáklyaklubban, ahol - a pályaválasztási hetek alkalmából - egy hónap alatt már eddig kétezer gyermek tekintette meg a 13 vállalat által készített pályaválasztási filmeket. ugyancsak a tájékozódás megkönnyítésére üzem-és iskolalátogatásokat szerveznek a fiatalok körében, és ugyanebben az időben rendezték meg az iskolai pályaválasztási felelősök továbbképzését is. ennek keretében 500 pedagógus készül fel az iskolákban folyó pályaválasztási szaktanácsadás magas színvonalu ellátására. /mti/

--

bb 25. ,,összevágna két tavat

vid/um kz cz

1972 november 1.

a kiváló minőségű gyöngykavicsot szállító nyékládházai gölem tavat oly módon bővítik tovább, hogy összekapcsolják a távolabb lévő, de már bányászkodásra nem használt István tóval. az utóbbi már jelenleg is a sporthorgászok kedvenc területe. a partján sok vikkendház áll. a két tó összevágásával hatvan holdnyi egybefüggő vízfelületet nyernek, amely alkalmas lesz vitorlázásra, kajakozásra, strandolásra és horgászásra. a két tó között kijelölt mintegy husz hektárnyi terület földletakarítását megkezdték. a földgép vállalat brigádjai nagyteljesítményű szkréperekkel és dózerekkel két év alatt mintegy százötvenezer köbméter földet mozgatnak meg, majd kotróhajóval kitermelik a mélyebben húzódó vastag kavicsréteget. az átvágást 1974-re fejezik be és addig megtörténik a két tó közötti terület parcellázása is. így az ötéves terv végére a már egyetlen vízfelületet alkotó István és Gölem tó környékén új, nagy üdülőttelepet létesíthetnek a miskolci gyárak dolgozói részére. /mti/

--
- 16 -

11.38/um

Tó 1320

bb 26. javult a keleti országrész árvédelmi biztonsága

vid/um kz cz

1972. november 1.

az ár-és belvizek által leginkább sújtott keleti országrészen a tiszántúli vízügyi igazgatóság szakemberei befejezték a különböző védelmi művek őszi felülvizsgálatát. ellenőrizték a 367 kilométer védőtöltés biztonságát és az állami kezelésben lévő belvízvédelmi csatornák állapotát. a tapasztalatokról szólva elmondották, hogy az idei beruházások biztonságosabbá tették a védekezést a hortobágy környékén. a tiszánál 3.3, a sebes-körösönél 7.2, a berettyónál 1.2 kilométeren erősítették meg a töltést. az elmúlt öt esztendőben összesen nyolcvan kilométer védőtöltést javítottak, korszerűsítettek.

a helyszíni bejárások után megszabták a következő időszak legfontosabb feladatait. is folytatják a berettyó és sebes-körös hullámterének megtisztítását a fáktól és a bokroktól, hogy szabad utja legyen a jeges árnak. az állami kezelésben lévő csatornáknak csaknem a háromnegyedét felújították s 1974-re befejezik az összes korszerűsítést. /mti/

--

bb 27. ,,fiatalok a városért - a város a fiatalokért,, mozgalom dunaujvárosban

vid/um ká cz

1972. november 1.

miskolc és más vidéki városok példájára dunaujvárosban is elindul a ,,fiatalok a városért - a város a fiatalokért,, mozgalom. a kisz dunaujvárosi bizottságának végrehajtó bizottsága szerdai ülésén vitatta meg és hagyta jóvá az új ifjúsági akció szerződéstervezetét. eszerint a dunaujvárosi fiatalok társadalmi munkát végeznek a készülő fedett sportcsarnok és más sportlétesítmények építésénél, a dunai szabad-strand munkálatainál részt vesznek a város szépítésében, csinosításában. a város új kulturális -és sportlétesítmények, középiskolai kollégium építésével, az ifjúsági klubok támogatásával, az üzemek tanulmányi ösztöndíjak alapításával viszonzozzák a fiatalok munkáját. /mti/

--

bb 28. félmillió kacska a hortobágyról

vid/um ká cz

1972. november 1.

befejeződött a keltetési szezon a hortobágyon. a hortobágy központjában - kilencvennégy géppel - ebben az esztendőben több mint nyolcszáz ezer kacsát, negyed millió libát, százezer csirkét, 2.5 millió gyöngyöst keltettek ki. 18 ezer vadkacsa és kilencezer fácán ugyancsak a keltetőkből látott napvilágot. esztendőnk óta az egyik legnagyobb kacsanevelő tája az országnak a hortobágy. a nagykiterjedésű pusztai halastavakon -, társbérletben, -, ebben az esztendőben mintegy fél millió kacsát neveltek fel. a tervezett 110 vagon helyett 112 vagon pecsenyekacsát szállítottak a pusztáról a debreceni feldolgozó üzembe. /mti/

--
- 17 -

11.45/um

Tó 1400

bb 29. vitális glutin üzem demecserben

vid/kz/ny -cz

1972. november 1.

uj részleggel bővült a kisvárdai szeszipari vállalat demecseri keményítőgyára. mintegy 28 millió forintos költséggel elkészült és megkezdte próbaüzemelését az ugynevezett vitális glutin üzem.

a gyár eddig burgonyából állította elő a keményítőt. a burgonya adottságai, tulajdonságai csak idényjellegű gyártást tett lehetővé, s így nem volt megoldható a gépek és a berendezések kapacitásának teljes kihasználása. az új üzem új alapanyagból - búzából - készíti a keményítőt, de ugyanakkor alkalmas arra is, hogy a buza porított sikerjéből vitális glutin-tömény fehérjét - gyártson. ez kiválóan alkalmas különböző élelmiszerek tápértékének a dúsítására.

az új üzembrész indulásával megszűnik az idényjellegű termelés. naponta mintegy két vagon buzakeményítő és 40 mázsa vitális glutin készül a gyárban. külföldön is nagy az érdeklődés az új termék iránt./mti/

--

bb 30. befejezte az őszi vetést az ország legnagyobb buzavetőmag-termelő üzeme

vid/kz/ny -cz

1972. november 1.

a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlajával nyolcszorosan kitüntetett bolyi állami gazdaság dolgozói - november 7-re tett vállalatuknak megfelelően - szerdán befejezték a hat és fél ezer holdnyi buza vetését. ez a gazdaság az ország legnagyobb buzavetőmag-termelő üzeme. az idén például több mint százezer mázsa fémzárolt vetőmagot adott az állami gazdaságoknak és a termelőszövetkezeteknek, illetve szállított külföldre. a jövő évi vetőmag szempontjából nagy fontosságú az a tény, hogy most is kellő időben és jó minőségben földbe került a buza a bolyi földeken. a gazdaság dolgozói a verőfényes szép időt kihasználva - megfeszített erővel dolgoznak a még hátralévő két nagy őszi munka befejezésén: a kukorica betakarításán és a tavaszi vetésterület mélyszántásán. a hétezer holdnyi kukoricának csaknem a háromnegyed részét betakarították már a gépek és november közepére végeznek ezzel a munkával is. a nyújtott műszakban dolgozó traktorvezetők pedig november végére akarják befejezni az őszi mélyszántást./mti/

12.00/ny

-18--

Tóth⁰⁰

bb 31. Lengyel megrendelésre

vid/kz/ny -cz

1972. november 1.

Lengyel megrendelésre dolgoznak a tatabányai szénbányák központi műhelyében. tizenegy szennyvittisztító berendezést szállítanak a Lengyel mezőgazdaságnak. az újrendszerű tisztító berendezések a szénbányák saját tulajdonát képező szabadalom alapján készülnek. három különböző vajdaság most épülő sertéstelepein működnek majd. alkalmazásukkal a sertéstelepek rendkívül szennyezett vizét úgy megtisztítják, hogy az így nyert víz egy részét a telepen újra felhasználhatják, vagy pedig engedhetik a folyókba, patakokba anélkül, hogy az kárt okozna az élő vizekben. az új berendezések másik nagy előnye, hogy szállítható, értékesíthető trágyát nyernek. a megállapodás szerint a lengyel vevők csupán a helyszíni építkezésekről, a villanyszerelési munkákról gondoskodnak, a tatabányai szénbányák vállalták az átvezetéseket, a berendezések gyártását, felszerelését és üzembehelyezését is.

Lengyelországban egyre fokozódik az érdeklődés a tatabányai vitzisztító eljárások iránt. ezért a szénbányák nemrégiben szimpóziumot rendezett varsóban és katowiceben. a két városban 60 különböző vállalat, intézmény képviselőit tájékoztatták a vizek, szennyvizek tisztítására és az ásványok dúsítására kidolgozott új tatabányai módszerekről, berendezésekről./mti/

--

bb 32. új öltöző-fürdő a szigetvári cipőgyár nődolgozóinak

vid/kz/ny -cz

1972. november 1.

a szigetvári cipőgyárban szerdán új, 1300 személyes női öltöző-fürdőt adtak át rendeltetésének. felszerelése, egészségügyi berendezése minden tekintetben megfelel a mai igényeknek. a nagyon szép szociális létesítmény része az 1968-ban kezdett rekonstrukciónak. először a termelőegységek, műhelyek készültek el, aminek eredményeként a gyár már a fejlesztés éve alatt is másfélszerezésre növelte termelését. jelenleg nyolcszáz asszony, leány dolgozik a gyárban, a következő években azonban jelentősen gyarapodik a létszám, s ehhez méretezték az új szociális épületet./mti/

--

k12.08/ny

-19--

Tóth⁰⁰

bb 33. időjárásjelentés

ny -cz

1972. november 1.

a meteorológiai intézet jelenté november 1-én, szerdán
12 órakor:

tovább tart a ködös idő

az ibériai-félszigeten, a brit-szigeteken és skandinávia déli részén felhős, többfelé szeles, esős de enyhe az idő. ugyan-csak felhős, de hideg, télies az időjárás skandinávia és a szovjetunió európai területének északi felén, ahonnan havasesőket, havazásokat is jelentettek. nyugat-és közép-európában, a balkán-félszigeten, valamint a szovjetunió európai területének

déli felén ezzel egyidőben továbbra is lassu leszálló légmozgások irányítják az időjárást. hatásukra csendes, általában derült, az éjszakai óráktól délelőttig sokfelé ködös az idő, csapadék azonban legfeljebb néhány helyen hullik ködcsitálás formájában. szárazföldünk középső részének időjárásában egyelőre számottevő változás nem várható.

hazánkban kedden a nyugati határvidéken, valamint békéscsaba-országháza térségében egész napon át erősen párás, ködös idő volt, ezért itt nem alakult ki számottevő napsütés. az ország több részén délelőtt feloszlott a köd, utána általában napos, száraz idő volt. a hőmérséklet napközben az ország nagy részén 14-18, a tartósan ködös helyeken csak 9-14 fokig emelkedett. eső sehol sem hullott, néhány helyről azonban ködcsitálást jelentettek. szerdára virradó éjszaka általában 0, plusz 6 fokig hűlt le a levegő, az északi megyék és a duna-tisza közének több helyén, a talajközeli pár centiméteres légrétegben gyengén fagyott. ma délelőtt nyugati megyék néhány helyének és miskolc térségének kivételével feloszlottak az éjszaka kialakult újabb ködök. 11 órára a ködös helyeken csak 4-8, máshol 9-13 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 11.3 fok volt, a százéves átlagnál 2.7 fokkal magasabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: főként éjszaka és délelőtt sokfelé köd, amely néhány helyen elsősorban nyugaton és északkeleten egész napon át megmarad. egy-két helyen ködcsitálás. a köd feloszlása után kevés felhő. eső nem várható. éjszaka gyenge, napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, plusz 5 fok között, szórányosan talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában 15, a tartósan ködös helyeken 10 fok körül.

a duna vizállása budapesten: 166 cm./mti/

13.00/ny

-20-

bb 34. a belpolitikai hírek jegyzéke 14 óráig

um cz

1972. november 1.

1. téli ellátás harisnyából
2. szücs istvánné nyilatkozata
3. számítástechnikai programcsalád
4. rovarprognózis
5. magyar áruk a lengyel kikötőkben
6. irodai tolvaj
7. játékgár
8. a déri muzeumról
9. könyv bányai kornélról
10. 175 éves a georgikon
11. balatoni vitorlások
12. oltvány-export
13. szarvasmarhatelep a mezőnagymihályi á.g.-ban
14. közjóléti erdők
15. tartós ködök időszaka
16. baleset
17. automata telefonforgalom svájc-magyarország között
18. jablonski érkezése
19. népek barátsága hét
20. expressz iroda szekszárdon
21. vas megyei tanács vb
22. malév téli menetrend
23. községfejlesztés
24. pályaválasztási kiállítás
25. a nyékládházai tóról
26. árvédelmi biztonság
27. dunaujvárosi fiatalok mozgalma
28. kacsakeltetés
29. glutin üzem demecserben
30. befejezték az őszi vetést a bólyi áll.gaz.-ban
31. lengyel megrendelés
32. új öltöző a szigetvári cipőgyárnak
33. időjárás
34. hírjegyzék

--

bb 35. sikere volt a „nyitott kapuk napjának”,

vid /um kz cz

1972. november 1.

sikerrel zárult komárom megyében az októberben megrendezett műszaki hónap. az elmúlt hetekben sokféle, a munkásokat, tudományos kutatókat, műszaki szakembereket és diákokat egyaránt érdeklő rendezvény zajlott le a megyében. ismertették a települések gazdasági eredményeit, s azokat az új elképzeléseket, amelyeket a negyedik ötéves tervben valósítanak meg az ipari és a mezőgazdasági üzemekben.

/folyt.kövm./

14.20/um

- 21 -

bb 35. /sikere volt ....folyt./um

a gyárak, a kulturális intézmények, az állami és társadalmi szervezetek összefogásával több mint 200 előadást, ankétot, kerekasztal-beszélgetést, tapasztalatcserét, film-és termékbemutatót rendeztek. több beszámolót tartottak arról is, hogy milyen módszerekkel, intézkedésekkel teljesítik az üzem-és munkaszervezés fejlesztésére hozott párt-és kormányhatározatokat. jóformán a megye minden vállalata, művelődési intézménye részt vállalt valamilyen módon a műszaki hónap szervezéséből.

különösen nagy sikere volt a „nyitott kapuk napjának”, a megye 24 üzemében, termelőszövetkezetében meghatározott napokon és megfelelő szakvezetés mellett bárki látogatást tehetett. elsősorban a pályaválasztás előtt álló fiatalok éltek ezzel a kedvező alkalommal. több ezer fiatal ismerkedett meg az üzemek belső életével. /mti/

..-

bb 36. deviza hitelt kapott bábolna - újabb hatvanezer hektárra terjesztik ki a c/s rendszert

vid/um kz cz

1972. november 1.

a külkereskedelmi minisztérium és a banki szervezetek megszavazták a bábolnai c/s központ hitelkérelmét: kölcsönt és devizát biztosítanak ahhoz, hogy jövőre újabb 60 000 hektárra terjesszék ki az iparszerű kukoricatermesztési rendszert. az 5,8 millió dolláros deviza hitelt ezuttal is, akárcsak eddig, a többlettermés exportjával 3 év alatt visszafizetik.

a program bővítésével jövőre már több mint 120 000 hektáron termelik hazánkban iparszerű c/s rendszerrel a kukoricát. a bekapcsolásra váró területekre már kétszer annyira jelentkező, mint amennyit a c/s központ fogadni tud.

az újabb 60 000 hektárhoz 76 gépegységet /egy gépegységhez egy traktor, egy kombajn és a megfelelő munkagépek tartoznak/ vásárolnak. az idén szerzett tapasztalatok mellett számításba veszik a külföldi ipar legújabb berendezéseit. ezeket is versenyeztetik majd a bábolnai földeken és csak aztán döntenek, hogy milyen gépeket rendeljenek.

/folyt.köv./

- 22 -

14.23/um

101500

bb 36. /deviza hitelt kapott ....folyt./um

berde éva , az mti hirmagyarázója írja:

a bábolnai állami gazdaság az intenzív kukoricatermesztési rendszer elterjesztésével rendkívül nagy rejtett tartalékokat tár fel az egész magyar mezőgazdaság számára, hisz az állattenyésztés növelésének egyik feltétele a kukoricatermesztés fokozása. a nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy területnövelés nélkül is rendkívül nagy mértékben lehet emelni a termelést. 1971-ben például - 1970-hez viszonyítva - 16 százalékkal emelkedett a világ kukoricatermelése, holott a termőterület mindössze 4 százalékkal volt nagyobb. az eredmények fokozásában mind nagyobb szerepet játszanak a technikai tényezők. olyan nagy kapacitású géprendszerket alakítanak ki, amelyeket csak nagy termőterületeken lehet gazdaságosan hasznosítani. az újabb és újabb tudományos eredmények mind nagyobb és egyre speciálisabb ismeretanyag megszerzését kívánják. így természetesen egy-egy üzem több ágban nem képes egyszerre magas szintű termelést megvalósítani. ezért olyan speciális termelési tudományos információ átviteli rendszerre van szükség, amellyel a legjobb eredményeket széles körben át lehet ültetni.

különösen vonatkozik ez a kukoricára, ahol rendkívül precíz vezetésre, magasfoku szervezethez, fegyelmezett munkára van szükség. ebben vállal most - az intenzív baromfi és sertésenyésztés megvalósítása után - úttörő munkát bábolna. a chicagói corn production system rosemont /röviden cps/ céggel együttműködve olyan rendszert dolgoztak ki, amelyben a termelés valamennyi elemének fontos szerepe van, és valamennyi elem szorosan összefügg egymással. természetesen ehhez nemcsak a termelés összes feltételeit biztosítják partnereik számára, hanem a legújabb tapasztalatok gyors elterjedését is. az új rendszerrel tavaly, a kukoricatermesztésre kedvezőtlen időjárás ellenére, ezer vagon többletet értek el a 30 000 hektáron. az idén az eddigi eredmények alapján a 66 000 hektáron is nagyon biztatóak a hozamok. emellett a zárt rendszerű termelés növelte partnereiknél az élőmunka termelékenységét, a szakmai képzettség színvonalát. hatással volt az üzemek egész munkaszervezésére, javította a munkaerőköltséget. a gazdaságok a gépek használatáért a többlettermésből származó export minőségű kukoricával fizetnek, 5 év múlva pedig saját tulajdonukba mennek át a gépek. /mti/

..-

bb 38. illyés gyula kitüntetése

tr/ny -cz

1972. november 1.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa illyés gyula háromszoros kossuth-díjas költőnek kimagasló irodalmi munkássága, és eddigi életműve elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetését adományozta. a kitüntetés losonczi pál, elnöki tanács elnöke adta át. a kitüntetés átadásán megjelent aczél györgy, az mszmp központi bizottsága titkára, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és ilku pál művelődésügyi miniszter. /mti/

14.35/ny

101500

-23-

bb 37. a „borsodi világos,,

vid/um kz cz

1972. november 1.

a diósgyőri gépgyárral kötött szocialista szerződés eredményeként szerdán - a határidő előtt nyolc nappal - megkezdtek a bócsi sörgyárban a hűtőrendszer feltöltését. a több mint 1 milliárd forintos beruházási költséggel épült üzemben ezenkívül üzemkész állapotban van már a vízmű, az energiaszolgáltató apparátus és az egyenként négyszázötven hektoliteres automatizált főzőüstök is. a hűtőrendszer feltöltése így lényegében az üzemkezdési „főpróba,, közvetlen előkészítésének tekinthető. az utóbbira - a tervek szerint - november 8-án kerül sor. akkor kezdik meg a hernád-völgyében gazdálkodó tsz-ektől felvásárolt kiváló minőségű árpából a maláta készítését, majd pedig - november 9-én - a sörfőzést. az új gyárban készült sör „borsodi világos,, néven kerül forgalomba előreláthatóan november végén.

a bócsi sörgyár évente 18 000 tonna malátát és 1,2 millió hektoliter sört gyárt ./mti/

.-.

bb 41. kitüntetés

pr/um cz

1972. november 1.

a népköztársaság elnöki tanácsa fejes teri színművésznőnek és dr. staud géza színháztörténésznek eredményes munkásságuk elismeréséül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetéseket dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes adta át./mti/

.-.

bb 42. ülést tartott a budapesti pártbizottság

gy/mm um cz

1972. november 1.

a budapesti pártbizottság németh károlynak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának elnöklétével szerdán kibővített ülést tartott. az ülésen részt vettek a kerületi pártbizottságok elsőtitkárai, a budapesti társadalmi és tömegszervezetek vezetői, valamint a budapesti pártbizottság fegyelmi bizottságának tagjai, a pártbizottság osztályvezetői.

az ülés napirendjén szerepelt a fegyelmi bizottság jelentése a párt-fegyelmi munka tapasztalatairól. a napirend előadója szegedi andor, a budapesti pártbizottság fegyelmi bizottságának elnöke volt. az ülésen részt vett és felszólalt venécz jános, a keb titkára./mti/

14.40/um

- 24 -

bb 39. tíz éves a kab-hegyi televízió adóállomás

1 kf/pá/ny 1e -cz

1972. november 1.

a hazai televíziózás másfél évtizedes történetének egyik fontos állomása volt a kab-hegyi televízió adó átadása, tíz esztendővel ezelőtt 1962 november 2-án. jóllehet, előtte már több adó létesült, a kab-hegyi állomás több szempontból is jelentős.

az adóállomás építését az illetékes kormányzati szervek a közép-dunántul televízió-műsorellátásának érdekében rendelték el. a 201 méter magas, 190 centiméter belső átmérőjű és 7-8 milliméter falvastagságú acélcső antennatorony jó időben a balaton egész déli partjáról látható. az állomáson szerelték fel az első nagyteljesítményű, 20 kilowattos hazai gyártmányú, - az elektromechanikai vállalatnál készült - korszerű adóberendezést, amely még ma is jól működik. a kab-hegyi adó szerepét legjobban az mutatja, hogy a hegyektől takart részekről eltekintve az ország területének 20 százalékát sugározza be tv-műsorral.

a jubiláló kab-hegyi tv-adót a tervek szerint korszerűsítik: még ebben a tervidőszakban új, ugyancsak 20 kilowattos, hazai gyártmányú, de már színes műsor továbbítására is alkalmas berendezést kap, a régit felújítva tartalékadónak használják majd.

a postavezérigazgatóság televíziófejlesztési osztályán az mti munkatársának elmondották, hogy jelenleg 12 fekete-fehér és a budapesti kísérleti színes adóállomás működik, az ország területének 80 százalékát látja el műsorral. a televízió előfizetők száma a legfrissebb statisztikai adatok szerint ötvenkétezerrel meghaladja a 2 milliót.

a hazai televízió gerinc-hálózat fejlesztése az épülő s 1974-ben üzembe kerülő nagykanizsai adóállomással lezárul. az 1-es műsort szolgáltató hálózatban fokozatosan kicserélik a régieket színes műsor továbbítására is alkalmas berendezésekkel, s tartalékkal látnak el valamennyi adót. a következő tervidőszakban a jelenlegi adókkal be nem sugárzott területeken átjátszó állomásokat építenek. az 1969 óta kísérleti jeleggel működő 2. műsor rendszeres sugárzásához kialakítják a hálózatot. a budapesti adóval egyelőre az ország területének 25 százalékára jut el a tv második műsora. épül, s a jövő év első negyedében kezd megadását a pécsi, 1974-ben pedig a tokaji, második műsort továbbító adóberendezés./mti/

14.45/ny

- 25 -

bb 40. Lakásfelújítás - otp hitellel

t pr/tr/ny pr -cz

1972. november 1.

a lakásfelújítás nem tartozik az olcsó mulatságok közé, a családok többségének költségvetéséből bizony tetemes részt visz el egy-egy festés, mázolás, parkettázás vagy villanyszerelés. a hónapokig tartó ,, rakosgatástól,, előtakarékoságtól kiméli meg a budapestieket a fővárosi javító-szerelő vállalat új szolgáltatása: november 1-e és 1973 március 31. között otp hitellel végez lakáskarbantartási és felújítási munkákat.

békési dezső, a javszer igazgatója szerdai sajtótájékoztatóján elmondotta, hogy tapasztalataik szerint mind több megrendelő fordul a vállalathoz lakása teljes felújítását kérve, s számuk még bizonyára szaporodik, ha a részletfizetési kedvezményt kapnak. ezért a javszer megállapodott az otp-vel, hogy a 2000 forintot elérő, de az ötezer forintot nem meghaladó munkákra 12 hónapos, az ötezer forint feletti munkákra pedig 18 hónapos részletfizetési kedvezményt adnak. / az előbbi esetben 20 százalékos, azutóbbiban 30 százalékos előleget kell befizetni/.

a hitelakció kiterjed viz, gáz és villanyszerelésre, tapétázásra, festésre, mázolásra, központi-fűtés szerelésre, padló- és falburkolásra, tv-antenna szerelésre. a vállalat szakemberei közlik a megrendelőkkel a lakásfelmérés időpontját, s ha nem jelennének meg, úgy napi 75 forintos kártérítést fizetnek a hiába várakozónak. a munka ellenértékét, azaz a kölcsönt és a kezelési költséget havi egyenlő részletekben kell törleszteni. a kölcsön után hat hónapig négy százalékos, ezt követően háromhavonként egy százalékkal emelkedő egyszeri kezelési költséget kell fizetni, s ez a kölcsön lejártáig esedékes kamatokat is magában foglalja./mti/

--

bb 43. a fővárosi felvonójavitó vállalat

pr/ny -cz

1972. november 1.

pausál szerviztelepe november 6-án ünnepi ügyeletet tart. a hatáskörébe tartozó felvonók üzemzavara esetén az érdekeltek a 428-915 telefonszámon hívhatják a szerelőket./mti/

14.50/ny

-26-

Na 150

bb 44. a budapesti közlekedési vállalat

pr/gg um cz

1972. november 1.

értesíti az utazóközönséget, hogy november 3-án üzemkezdettől a xx. kerület gubacsi ut-határ ut villamosvasuti csomópont vágányfelújítási munkái alatt a 30-as, a 31-es, és a 32/i jelzésű villamosokat ideiglenesen a következők szerint közlekedtetni:

a 30-as jelzésűt a ferenc körut-határ ut között;

a 31-es jelzésűt a boráros tér - határ ut között;

a 32/i jelzésűt a ganz-mávag - határ ut között rövidített utvonalon.

a rövidített utvonalon közlekedő viszonylatok pótlására 30/a jelzéssel - szabó telep végállomás - jókai utca-határ ut-török ferenc utca- nagy sándor utca- szabó telep végállomás - körirányu forgalomban, és

31/a jelzéssel - pacsirta telep végállomás - török ferenc utca - székelyhídi utca - ady endre utca - határ ut - baross utca - vörösmarty utca - előd utca - pacsirta telep végállomás - körirányu forgalomban új járatokat indit.

új megállót a 30/a részére a török ferenc utca 6. számú ház előtt, a 31/a részére a határ uton a 13-as jelzésű viszonylat megállójában létesit.

a 30/a és a 31/a jelzésű járatokon érvényesített vonaljegyek a 30-as, a 31-es és a 32/i jelzésű viszonylatokra, valamint fordított utirányban a határ utnál történő átszállás esetén utazásra érvényesek úgy, hogy a másik jármű jegykezelő készülékén a vonaljegy számkocka nélküli végét kell lukasztani. /mti/

--

bb 46. vagyonvédelmi kiállítás szolnokon

vid/um fm cz

1972. november 1.

vagyonvédelmi kiállítás nyit szerdán szolnokon, a bm szolnok megyei rendőrfőkapitányságának rendezésében. a damjanich jános muzeum földszinti termeit megtöltő dokumentációs anyag bemutatja a társadalmi és magántulajdon sérelmére elkövetett bűntettek módszereit, formáit, felhívja a figyelmet a megelőzésre. a kiállítást daróczi andrás, a bm szolnok megyei főkapitányságának helyettes vezetője nyitotta meg./mti/

- 27 -

14.55/um

Na 150

bb 45. a „vitaminprogram,, a tolna megyei neb napirendjén
vid/um kz cz 1972. november 1.

a tolna megyei népi ellenőrzési bizottság megvizsgálta hogyan hatottak az új közgazdasági ösztönzők a zöldségtermesztésre. a tapasztalatok szerint, az életbeléptetésük óta kedvező tendenciák vannak kibontakozóban. ■ megnövekedett az üzemek érdeklődése a fűthető fóliasátrak iránt. a már elkészült és épülő fóliasátrak felülete megközelíti a 34,000 négyzetmétert. előnyösen hatott a konzervipar bekapcsolódása a termelés fejlesztésébe. új nagyüzemi termelési módszerek, technológiák terjedtek el a segítségével. /mti/

..-

bb 47. modern üdülővárossá fejlesztik balatonfüredet - a gyógyterülettől elválasztják a zajosabb szórakoztató központokat

vid/um fm cz

1972. november 1.

balatonfüred település-és közlekedésfejlesztési koncepciójáról, továbbá a környezetvédelmi feladatokról tanácskozott szerdán az üdülőváros fejlesztését elősegítő társadalmi munkaközösség.

az ülésen megvitatták az üdülőváros általános rendezési tervének részleteit. beszámoltak a munkájukról a tervezők is, akik hosszú ideje nagy körültekintéssel, az igények felmérésével készítik elő a rohamosan fejlődő település rendezési terveit. szóba kerültek az ülésen a közlekedés gondjai. a nyári forgalmi ellenőrzések arról tanuskodnak, hogy a főszélonban a gépjárművezetőknek egyharmada előre meg nem határozott uticéllal közlekedik. ez a tény is alátámasztja azt a törekvést, hogy az m 71-es autót gyorsforgalmát külön választják az üdülőhelyi belső közlekedéstől. sürgető az az igény, hogy korszerűsítsék és bővítsék balatonfüred belső úthálózatát, s enyhítsék a nyári zsúfoltságot.

a tervezők beszámoltak a településfejlesztési elképzelésekről is. eszerint külön körzetként kezelik a gyógyterületet, amelytől elválasztják a zajosabb szórakoztató központokat. az új szabadtéri színpadot, a kertmozit és az egyéb szórakoztató helyeket a baricska csárdához közel, a szőlőskertek környékén építik fel. a marina szálló és a móló közötti parti sávon a klubházak sora, vagyis a balatoni vitorlás központ kap helyet. a tervek szerint nagyobb partszakaszt adnak a közönségnek balatonfüredben; mind több panasz hangzik el ugyanis az utóbbi időkben, hogy a tömegek viszonylag kis területen juthatnak el a tóhoz. a tervek szerint csaknem két kilométernyire kívánják bővíteni balatonfüred két strandját, ahol egyidejűleg 30 000 vendég befogadására nyílik lehetőség. ezenkívül újabb parti sétányok létesítésével is lehetővé teszik az üdülőknek és a kirándulóknak a tó megközelítését. a munkaközösség tagjai a plenáris ülés után két szekcióban tanácskoztak az építési és a környezetvédelmi feladatokról. /mti/

..-
- 28 -

15.05/um

NA-1500

t

bb. 49. elmélyülő gazdasági kapcsolatok a fejlődő országokkal - tájékoztató a külkereskedelmi minisztériumban

t/sl/fk/rj ie -cz

1972. november 1.

a fejlődő országokkal kialakult, s egyre bővülő gazdasági kapcsolatokról tájékoztatta szerdán az újságírókat domokos mátyás, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője.

mint mondotta, gazdasági kapcsolataink, a kölcsönös érdekeken alapulnak, s bár forgalmunk viszonylag nem nagy, - egész külkereskedelmünknek 5-7 százaléka - jelentősége igen számottevő. a fejlődő országok jelenleg kétszer annyi gépi berendezést vásárolnak tőlünk, mint a fejlett tőkés országok. a tőkés konjunktúra hanyulása is rendszerint elkerüli a fejlődő országokat, így e piacok viszonylag stabilak, ugyanakkor fontos nyersanyagok, például a foszfát, nyersolaj, a takarmánynövények, ezenkívül a kakaóbab, a déligyümölcsök, fűszerek jelentős beszerzési forrásai. a fejlődő országok számára is előnyös kapcsolataink fejlesztése, mert ha vásárolnak tőlünk, azt általában áruval fizethetik ki, sok esetben hi-teleket nyújtunk és vámkedvezményekkel segíti a magyar állam a fejlődő országokból származó termékek importját. iparosodásuk nyomán átalakulóban van gazdasági kapcsolataink szerkezete. bár az említett országokba exportált magyar termékek között még túlsúlyban vannak a fogyasztási cikkek, gyógyszerek, vegyi anyagok, exportunknak körülbelül egyharmada most már gépi berendezés, szemben a kezdeti 20-22 százalékos aránnyal. jelenleg 15 fejlődő ország vásárolja tőlünk a gépipari cikkek egyre bővülő választékát. az idén például hűtőházakat és árammérőket szállítottunk algériába, uszódarukat libiába, tv-készülékeket, autóbuszokat, studioberendezéseket az eak-ba, konzervgyárat, hűtőházat, erőáramu berendezéseket, tehervagonokat és buszokat irakba, híradástechnikai és erőáramu cik-keket iránba, orvosi műszereket peruba, timföldgyári felszereléseket indiába.

a fejlődő országokból származó importunkban a nyersanyagokon kívül mind nagyobb helyet foglalnak el a fogyasztási késztermékek. tavaly például egyiptomból mintegy 40, szíriából 9, iránból 17, indiából 34, pakisztánból 27 féle készterméket hoztunk be, köztük ruházati cikkeket, kötöttárukat, bőrkonfekció-cikkeket, elektromos háztartási készülékeket. ujabban energiahordozókat is importálunk például nyersolajat egyiptomból, szíriából és irakból.

/folyt.köv./

15.30 rj

- 29 -

NA-1625

bb. 49. / elmélyülő... 1. folyt./rj

gazdasági kapcsolatainkhoz szilárd alapot teremtettek az államközi megállapodások. jelenleg körülbelül 120 államközi egyezmény van érvényben, amelyek hazánk és a fejlődő országok kereskedelmi, fizetési, hitel, műszaki-tudományos és kooperációs kapcsolatait szabályozzák. amíg a hatvanas évek elején alig néhány fejlődő országgal volt rendszeres forgalmunk, 1971-ben már 15 országgal bonyolítottunk le 50 millió devizaforintnál nagyobb külkereskedelmet. az idén ceylonnal, irakkal, szíriával és a jemeni népi demokratikus köztársasággal hoztunk létre gazdasági megállapodást, s a korábbi egyezményt bővítettük peruvál. együttműködésünk fokozását segíti a mind gyakoribb magasszintű kölcsönös látogatások, s nem utolsósorban piacutató-hálózatunk bővülése. a múlt év végén összesen 31 fejlődő országban 36 kereskedelmi kirendeltségünk működött, azóta újabb kirendeltségeket hoztunk létre a brazil fővárosban, továbbá daccában, a bégáli népi köztársaság fővárosában. ugyanakkor 63 vállalati iroda is működik, amelyek a közvetlen kapcsolatok kiegészítését segítik. az idén újabb irodákat létesítet a budavox, a nikex és a technika külkereskedelmi vállalat irakban, a technoimpex iránban, a transelektro kuxautban, a pannónia az eakban, a medicor nigériában, a medimpex mexikóban, az agrimpex indiában. közös vállalkozásokat hoztunk létre libanonnal, ceylonnal, indiával, nigériával, kuvaival és mexikóval, rövidesen újabb közös vállalkozások kezdik meg működésüket iránban és libanonban.

a sajtótájékoztatón azt is elmondták, hogy 320 magyar szakember dolgozik a fejlődő országokban, s számuk 1975-ig fokozatosan 500-ra emelkedik. a magyar szakemberek részt vesznek az említett országok gazdasági irányító szerveiben, segítenek a mezőgazdaság fejlesztésében, a geológiai feltárásokban és kutatásokban, a vízgazdálkodás megszervezésében, számos magyar szakértő dolgozik egészségügyi intézményekben is.

magyarország továbbra is az együttműködés fokozására törekszik. a kereskedelmi forgalom nagyobb arányú bővítését egyelőre még akadályozza, hogy a fejlődő országokból származó import nem tart lépést az exporttal. 1968. és 1971. között kivitelünk 61.2 behozatalunk pedig 36.6 százalékkal nőtt. fogyasztási késztermékek s nem utolsósorban a nálunk igen jól használható nyersanyagok importjának fokozásával azonban kiegyenlíthetők ezek a különbségek, így hosszabb távon hazánk és a fejlődő országok külkereskedelmének gyorsabb ütemű növekedésével számolhatunk. /mt1/

--

- 30 -

15.35rj

AA 16²⁰

bb. 54. kifizették a 100. öttalálatos Lottónyereményt

ie/rj -cz

1972. november 1.

az országos takarékpénztár 1. kerületi fiókjában szerdán kifizették a 100. öttalálatos Lottószelvény nyertesének a 2, 138.750 forintos nyereményt. az egy nyertes nyugdíjas, nyereményét egyelőre takarékbetétben helyezte el. /mt1/

--

bb. 52. a környezetvédelmi kutatásról tanácskoztak a mém-ben

t/jf/rj ie -cz

1972. november 1.

szerdán a mém-ben a minisztérium tudományos és közgazdasági tanácsa együttes ülésen vitatta meg a hazai környezetvédelmi kutatás helyzetét. a tanácskozáson ott volt váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes.

az értekezleten megállapították, hogy a környezetvédelemmel egész sor kutatást és oktatási intézményben foglalkoznak, és a tudományos munka nyomán egyre több helyen a gyakorlatban is megvalósítják az elképzeléseket. a kutatómunka azonban még eredményesebbé válna, ha „gazdája”, lenne a környezetvédelmi témáknak. ezért úgy határoztak, hogy a tárca keretében végzett ilyen jellegű kutatások koordinálását az erdészeti tudományos intézetre bizzák.

az értekezleten jóváhagyták azt a tervet, amely 1980-ig munkát, megbízatást ad a mezőgazdasági környezetvédelmi kutatáson dolgozó szakembereknek.

az értekezleten felhívták a figyelmet, hogy a korszerű technológiák, géprendszerek és vegyszerek alkalmazásával kapcsolatos kutatómunka csak akkor teljes, ha tekintettel van a környezetvédelem érdekeire is. /mt1/

--

- 31 -

16.08 rj

NA 1710

bb. 55. két hónappal a határidő előtt befejeződött a győri rábatext rekonstrukciója

vid/kz/rj -cz

1972. november 1.

a textilipari rekonstrukció részeként az eredeti határidőnél két hónappal hamarabb befejeződött a győri rábatext textili- ipari vállalatnál az a nagyarányú felújítás, amelyre 150 milliót költöttek. a 70 évvel ezelőtt indult üzemben az év elején 140, november 1-ig pedig további 140 csehszlovák gyártmányú szövő- automatát állították munkába. a „megfiatalodó”, vállalatnál szin- te valamennyi ötven-hetven éves szövőgépet kicseréltek. az új gépek harminc százalékkal termelékenyebbek elődeiknél. a rekonstrukció eredményeként a vállalat az idén már több mint 26 millió négyzetméter textiliát gyárt. termékeit a normál, illetve extraszéles fehér, és színes ágyneműket, vala- mint a díszes zsebkendőket harminckilenc országban vásárolják. /mti/

--

bb. 51. kollektív védnökség

vid/fm/rj -cz

1972. november 1.

a battonyai fiúnevelő intézetben százhusz 6-14 éves állami gondozott fiú él. békés megye 39 kisipari szövetkezete kollektíven vállalt védnökséget az intézet felett, s az együttműkö- dési szerződés ünnepélyes aláírására szerdán került sor batto- nyán. hursán pálné, a békés megyei kiszöv nőbizottságának titkára ismertette a kisipari szövetkezetek elhatározását, amely szerint a gyer- meket anyagilag segítik és a pályaválasztásukat megkönnyítik. üzemplátogatásra hívják meg a felsőtagozatos fiukat, ismertetik velük a különböző szakmákat, a kereseti lehetőségeket.

az együttműködési szerződés megkötése alkalmával adták át az el- ső ajándékokat. az endrődi szabók szövetkezete párnákat, a megyes- egyházi bőr- és textilfeldolgozó ktsz kiszesei pedig tv- készülé- ket és gyermekcipőket küldtek battonyára. /mti/

--

16.15 rj

NA 17¹⁰

5

- 32 -

bb. 48. külföldi érdeklődést keltett a dunai vasmű acélgyártási technológiája

vid kz/mén/il cz

1972. november 1.

a budapesten székelő intermetál szervezésében husz csehszlovák, lengyel és ndk-beli szakember tanulmányozta a dunai vasműben a félig csillapított acélok gyártási technológiáját. az ipar egyre többet kér e fokozott minőségi követelményeket is kielégítő és gazdaságo- san előállítható acélfajtából, s a dunai vasmű az utóbbi években éppen ezen a téren ért el nemzetközileg is figyelemreméltó eredmé- nyeket. a vasmű acélműve ma már a teljes termelésének körülbelül az 50 százalékát ilyen minőségben produkálja. a munkacsoport tagjai tapasztalataikról jelentést terjesztenek az intermetál vezető szervei elé. /mti/

t

--

bb. 53. elbucsúztatták kamondy lászlót

t ro/tr/zs/il cz

1972. november 1.

családtagok, barátok, pályatársak, az írotársadalom egésze vett búcsút szerdán kamondy lászló attila díjas írótól a farkasréti te- metőben. a gyász, a kegyelet virágaival övezett koporsónál csak gyula a magyar írók szövetsége és prózai szakosztálya nevében búcsu- zott az elhunytól, a mai 40 évesek generációja egyik legtehetsé- gesebb, leigéretesebb alkotójától, akire az egész magyar szellemi közvélemény nagy várakozással tekint.

a pályatársak búcsuját sánta ferenc jozsef attila díjas író tol- mácsolta, kiemelve hogy kamondy lászló alkotói pályájára a magyar íro- dalom legjobb hagyományait követte.

az elhunytat tatán helyezik örök nyugalomra. /mti/

--

- 33 -

16.45/il

NA 17²⁰

bb. 50. országos középiskolai igazgatói értekezlet /gosztonyi referátum

t szö/mm/zs/11 cz

172. november 1.

hazánk több mint 500 középiskolájának igazgatói országos értekezleten tanácskoztak szerdán a kertészeti egyetemen. a tanácskozás naprendjén az állami oktatási fejlesztéséről hozott központi bizottsági határozat középiskolai végrehajtása szerepelt. részt vett az egésznapos értekezlet munkájában ilku pál művelődésügyi miniszter, dr. kornidesz Mihály a központi bizottság osztályvezető-helyettese nagy Imre munkaügyi miniszterhelyettes, Péter Ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára, Szücs Istvánné a Kisz Központi Bizottságának titkára. megjelentek kulturális tudományos és társadalmi életünk vezető testületeinek képviselői is.

Dr. Gosztonyi János művelődésügyi miniszterhelyettes bevezető referátumában aláhúzta, hogy a központi bizottság júniusi határozatát követően országosan széleskörűen megvitatták a végrehajtás feladatait. a központi bizottság szeptemberben országos közoktatáspolitikai tanácskozást rendezett a határozat végrehajtását elősegítő tennivalókról, az országos tanácskozás után, már annak tapasztalatait is figyelembe véve a megyei pártbizottságok tüzték napirendre az egyes megyék konkrét teendőit. ilyen előkészítés után került sor arra, hogy maguk a pedagógusok - azok, akikre a végrehajtás döntő módon hárul - ugyancsak megtárgyalják a határozatot. a művelődésügyi miniszter rendelete alapján november 21-én tanítási szünnapot tartanak. ezen a napon egységesen az ország egész területén valamennyi általános és középiskolában nevelő-testületi értekezletet tartanak a párthatározat megvitatására, és a helyi tantestületi feladatok kijelölésére.

a központi bizottság határozata nem beszél reformról, nem rendel el látványos szervezeti változtatásokat. az oktatás terén nem lehet előkészítés nélkül sarkos fordulatokat elhatározni, a központi bizottság reálisan vette számba a helyzetet és olyan feladatokat tűzött ki, amelyek megoldhatók s változtatást ott igényel, ahol ezt az élet megköveteli. olyan feladatok végrehajtása következik, aminek eredményeit szépen reprezentálható számokban nehéz lesz kifejezni /folyt.köv.

15.50/11

NA 1720

- 34 -

bb. 50./ országos .... 1. folyt./ il

nagyon sok mulik azon, sikerül-e a párthatározat alapján és a párthatározat körül kialakítani a magyar pedagógustársadalom nagyobb egységét és összeforrottságát. az országos középiskolai értekezlet is tulajdonképpen ezt a szolgálja.

a miniszterhelyettes beszámolt azokról a máris megszületett eredményekről, amelyek az állami oktatás továbbfejlesztéséről szoló határozat sikeres végrehajtását szolgálják. a pedagógusok szakszervezetével együtt irányelveket készítettek az iskolai adminisztráció csökkentésére. az iskolai adminisztráció csökkentését célzó irányelveket a tapasztalatok szerint az iskolákban általában jól fogadták. ugyancsak jelentős minisztériumi intézkedés született a szak-középiskolák közismereti tananyagának csökkentésére, amelynek nyomán máris enyhítettek a túlterhelésen. a tanév elején határoztak arról is, hogy az általános iskolák ötödik osztályában illetve valamennyi általános iskolai évfolyamon az újonnan „belépő” tantárgyak esetében félévkor nem adnak osztályzatot.

a soronkövetkező teendőket vállalva dr. gosztonyi János egyebek között utalt a központi bizottság határozatának arra a pontjára, amely megfogalmazza, hogy rövid időn belül lényegesen csökkenteni kell a tanulók terhelését. a tananyag-csökkentést minden iskolatípusban most kell hathatósan elvégezni. már a következő hónapokban elkezdik a diákok túlterhelésének csökkentésére vonatkozó intézkedéseket, amelynek nyomán a következő tanév szeptembertől a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban egyaránt csökkentett követelményekkel kezdik a z oktatást. az erre vonatkozó döntéseket legkésőbb áprilisig meghozták, hogy az iskolák idejében felkészülhessenek. a tananyag csökkentését egyébként nem mozaikszerű tölésekkel oldják meg, hanem azt vizsgálják: az egyes iskolatípusokban, illetve osztályokban milyen tantárgyakat lehet elhagyni. mely tantárgyakat lehetne fakultatívá vagyis választhatóvá tenni/ melyek azok a tankönyvi fejezetek, amelyek egészében elhagyhatók? a központi bizottság határozata előírja, hogy az érettségit, illetve az egyetemi és a főiskolai felvételi izsgát közelíteni kell egymáshoz, ezzel is csökkentve a tanulók terheit. a miniszterhelyettes aláhúzta: a megoldáson még vitatkoznak.

/folyt.köv./

NA 1720

35 -

fontos feladat az új felügyeleti szabályzat elkészítése, melynek koncepciója hosszú vita után többé kevésbé véglegesnek mondható. ugyanakkor még ebben az évben ha kormány elé terjesztik a pedagógiai tudományos kutatások fő irányait, ezek országos koordinálását és pénzügyi támogatási rendszerét ezzel kapcsolatban a miniszterhelyettes hangsúlyozta, hogy az iskolák általános korszerűsítése nem valósulhat meg kísérletek nélkül. az iskolai kísérleteknek, a pedagógiai tudományos munkának lényegesen nagyobb szerepet kell szánni a középiskolákban is. ugyancsak még ebben az évben terjesztik a kormány elé az alsó- és középfokú oktatási intézmények irányításával, ellenőrzési rendszerével foglalkozó javaslatokat. a központi bizottság úgy rendelkezett, hogy az összes középfokú szakoktatási intézmény - vagyis valamennyi szakközépiskola és szakmunkásképző intézet - a jövőben a megyei tanácsok hatáskörébe kerül. ezzel a rendkívül nagyjelentőségű lépéssel a megyék szintjén megvalósul az oktatás egységes irányítása.

a következő esztendőben foglalkozik a kormány a gimnáziumok és a szakközépiskolák képzési céljainak módosítására vonatkozó intézkedésekkel. ezzel összefüggésben dr. gosztonyi jános rámutatott: a gimnáziumoknak kettős célt kell megoldaniuk a tanítandó anyagban és módszerekben vagyis más követelményeket kell állítaniuk a továbbtanulók és másokat a munkába állók elé. a gimnáziumok célját lehetetlen valóra váltani, mindenki számára egységesen kötelező tantervekkel és óratervekkel. ezért szükséges a fakultatív tantárgycsoportos oktatás bevezetése. ennek előkészítése a jelenlegi tanévben hat gimnáziumban - kísérleti keretek között - megkezdődött.

a szakközépiskolák sokrétű, differenciált vizsgálódást és megoldást igénylő középiskola-típust jelentenek. képzési céljukban a szakképzést és a szakirányú továbbtanulásra való felkészítést egyenrangú, egymásnak alá nem rendelhető és összefüggő feladatnak kell tekinteni.

/folyt.köv./

NA-1725

fontos feladat az iskolai rendtartás módosítása is. az új rendtartásban olyan kérdéseket is rendezni kell, amelyek az iskola belső életével, az iskolai renddel és fegyelemmel függnek össze. a miniszterhelyettes kérte a középiskolák igazgatóit: legyenek a feladat megoldásában segítségükre, juttassák el azokat a kérdéseket, amelyeket véleményük szerint az új rendtartásban szabályozni kell, amelyek módosítása szükségessé vált.

a központi bizottság határozatát megelőző vitákban, magában a központi bizottság határozatában is jogos kritika tárgyát képezte a jelenlegi merev osztályozási értékelési rendszer. nyilvánvaló, hogy a tanulók eredményeit értékelni, osztályozni kell. a diákoknak a tanulás a fő munkájuk - hangsúlyozta a miniszterhelyettes. az értékelés az osztályozás pedig a jó munka végzése szempontjából huzóerő is és serkentő erő is. ami ellen azonban közbe kell lépni: egész oktató nevelő munkánk folyamatában az osztályozás, a jegy ne váljék központi tulajdonképpen minden meghatározó kérdéssé. kutatni kell a korszerű új értékelési módszereket ehhez az is hozzátartozik, hogy a középiskolákban meg kell találni a módját a bukások rendkívül magas arányának csökkentésére.

az oktatásnak meghatározó szerepe van a társadalmi mobilitás fenntartásában. ezzel függ össze, hogy az iskola mennyire segíti a munkás-paraszt gyermekek tanulását. a legfontosabb, hogy a szellemi pályára tehetséges munkás-paraszt gyerekek ne kallódjanak el hátrányos helyzetük miatt. nyilvánvaló, hogy ehhez az alapokat is meg kell szilárdítani. az iskoláknak mindent el kell követniük hogy kiegyenlítsék vagy legalábbis csökkentsék a különbségeket.

a központi bizottság határozata értelmében a munkások művelődése szempontjából hangsúlyozta a dolgozók iskoláinak a jelentőségét, amelyek potolhatatlan szerepet töltenek be az iskoláztatást ellentmondásainak, a felvételi rendszerrel együttjáró feszültségeknek a feloldásában. korszerűsítésre szorul a középiskolai felnőttoktatás is. az elmúlt évtized létszámhullámozása az általános fiatalodás, a dolgozók középiskoláiban szerzett tapasztalatok és a rendes korúak iskoláiban megtett és bevezetésre kerülő lépések egyaránt ezt indokolják. alapvető feladat, hogy a dolgozók rendszeresen és folyamatosan művelődjenek. ezt a folyamatos és rendszeres művelődést intézményessé kell tenni. a középiskolai felnőttoktatás korszerűsített tartalmát, megújult szervezetét az elkövetkező időszakban ki-
dolgozzák.

/folyt.köv./

NA-1725

bb. 50./ országos ....4. folyt./ il

a nevelési kérdésekkel foglalkozva a miniszterhelettes hangsúlyozta a hazaszeretetre történő nevelés fontosságát, s ezzel kapcsolatban az iskolák, a pedagógusok felelősségét.

az iskolai munka hatékonyságának növelése elválaszthatatlan az iskolák légkörének javításától, az igazgatók irányító tevékenységétől, a tantestületi demokratizmustól, a tanulóközösségeknek az iskolák életében betöltött szerepétől.

a társadalom több színvonalasabb munkát kíván az iskoláktól. ahhoz, hogy a pedagógusok jobban, célszerűen tudjanak nevelni, oktatni: a tanulók túlterhelésének csökkentése mellett foglalkozni kell a nevelők terheinek csökkentésével is. a heti kötelező óraszám csökkentésére már megszületett a kormányhatározat, remélhető, hogy a következő években ezt realizálni tudják. a pedagógusok élet- és munkakörülményeinek javítását nagymértékben segíthetik az igazgatók magatartásuk, stílusuk, emberi kvalitásaik meghatározásai az iskolák légkörét, amelytől a pedagógusok közérzete és a munka eredményessége is függ. a pedagógusok társadalmi-erköcsi megbecsülését célozzák azok a pedagógusok szakszervezettel közösen folytatott munkálatai, amelyek során a kiemelkedő pedagógiai munka megbecsülését szolgáló kitüntetések új rendszerére tesznek javaslatokat. ezzel együtt kívánják kidolgozni a pedagógusok cím- és a rangrendszerét is.

az iskolák belső életének fejlesztése nem képzelhető el a tanulóifjúság önkormányzati jogainak bővítése, felelősségérzete növelése, az ifjúsági szervezetek önálló tevékenységének kiteljesedése nélkül. a demokratizmusnak, mint a jogok és köteleességek összhangjának megteremtése csak az ifjúsági közösséggel - és természetesen a szülőkkel - együttműködve lehet sikeres. hamarosan megrendezik a 4. országos diákparlamentet. az iskolák küldöttei ezeken a tanácskozásokon önkritikusan megvizsgálhatják, hogy miként tudnak élni a kiszervezetek a már korábban biztosított - a rendtartásban is rögzített - jogaikkal. de kritikusan megvizsgálhatják azt is, hogy az iskolák pedagógus közösségei lehetővé tették-e az ifjúsági szervezetek véleményezési és döntési jogának gyakorlati megvalósítását.

végezetül a miniszterhelyettes hangsúlyozta: a vita időszaka a „mit tegyünk”, kérdésében lezárult, a határozat mindenki számára kötelező, a „hogyan”, kérdésének, a végrehajtás módjának is azonban legfontosabb feltétele az egységes értelmezés az egységes szemlélet, az alapelvekben való egyetértés.

a miniszterhelyettesi referátumot hozzászólások követték, amelyben a jelenlévők sokrétűen vázolták elképzeléseiket a központi bizottság határozatának végrehajtásáról./mti/

NA 1770

-. -

- 38 -

bb. 61. henryk jablonski látogatása losonczi pálnál

t bc/pá/zs/il cz

1972. november 1.

henryk jablonski, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke szerdán délután látogatást tett losonczi pálnál, a népköztársaság elnöki tanácsa elnökénél az országházban.

a szívélyes, baráti találkozón jelen volt marjai józsef külügyminiszterhelyettes, németi józsef a magyar népköztársaság varsói nagykövete, valamint józsef czyrek külügyminiszterhelyettes és tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete./mti/

bb. 56. megkezdődtek a magyar - lengyel tárgyalások

t bc/pá/zs/il cz

1972. november 1.

szerdán délután az országház munkácsy termében megkezdődtek a magyar-lengyel tárgyalások.

magyar részről a tárgyaláson részt vett losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese, bálint józsef az mszp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője, dr. ortutay gyula, az elnöki tanács tagja, dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsai hivatalának vezetője, marjai józsef külügyminiszterhelyettes, tordai jeno külkereskedelmi miniszterhelyettes, drecin józsef az országos tervhivatal elnökhelyettese, németi józsef a magyar népköztársaság varsói nagykövete és menyhárt andrás vezérőrnagy.

lengyel részről a tárgyaláson részt vett henryk jablonski, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke, a lemp pb tagja, kazimierz olszewski miniszterelnökhelyettes, stanislaw kowalczyk, a lemp kb titkára, wincenty krasko, az államtanács tagja, a szejm külügyi bizottságának elnöke, az interparlamentáris unió lengyel csoportjának elnöke, a lemp kb tagja, kazimierz secomski, az állami tervbizottság első elnökhelyettese, edmund boratynski, az államtanács irodájának vezetője, józsef czyrek külügyminiszterhelyettes, marian dmochowski külkereskedelmi miniszterhelyettes, roman paszkowski altáborngy, tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete és tadeusz kalinowski protokoll-főnök./mti/

-. -

- 39 -

NA 1740

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 18. sz. kiadásunk / budapestre érkezett henryk jablonski./ 2. bek. 5. sorában a lengyel interparlamentáris unió elnöke helyett a következő szövegét kérjük használni:

az interparlamentáris unió lengyel csoportjának elnöke.

/mti/

--

bb. 59. magyar és osztrák pedagógus-szervezeti vezetők találkozója

szó/il cz

1972. november 1.

a hazánkban tartozkodo 25 tagu osztrák pedagógus szakszervezeti turistacsoport szerdán ellátogatott a pdagógusok szakszervezetének székházában, ahol dr. voksán józsef titkár tájékoztatta a vendégeket a magyar oktatásügy és szakszervezeti munka jelenlegi kérdéseiről./mti/

--

bb 60. tatabányai fiatalok és ságvári endre egykori harcostársainak találkozója

vid fm/il cz

1972. november 1.

a tatabányai kisz-fiataloknak szerdán külön előadáson mutatták be a „harminckét nevem volt”, című új magyar filmet. ebből az alkalomból a városi kisz-bizottság ünnepséget rendezett a ságvári szobornál. rozsnyói györgy, a városi kisz-bizottság titkára emlékezett meg a munkásmozgalom kiemelkedő alakjáról, majd a város kisz-stáinak nevével az ifjú gárdisták megkoszorúzták ságvári endre mellszobrát. a film bemutatása után pedig a fiatalok ságvári egykori tatabányai harcostársaival találkoztak. /mti/

--

- 40 -

NA 17 W

t

bb. 58. elutazott a román pedagógus szakszervezeti küldöttség

1972. november 1.

gg/szóil cz

szerdán elutazott hazánkból a román oktatásügyi tudományos és kulturális dolgozók szakszervezetének küldöttsége elena cojan titkár vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren király andrásné a pedagógusok szakszervezetének titkára bucsúztatta.

a román vendégek egyhetes itt-tartozkodásuk során ismerkedtek a hazánk pedagógus szakszervezetének különböző szinten folyó munkájával, meglátogatták több oktatási intézményt. ennek során jártak székesfehérvárott, heves megyében, budapesten az 1. lászló gimnáziumban, a fővárosi pedagógiai intézetben, a műszaki egyetemen és a pedagógusok fáklya klubjában./mti/

--

bb. 62. november végén avatják fejér megye újabb mesterséges tavát

1972. november 1.

vid ká/il cz

befejéshez közeledik a fehérvárcsurgói víztároló építése. mint ismeretes a gaja-patakot elterelik a bauxitmező jövő művelési területéről és völgyzáró gáttal 2 millió köbméter befogadó képességű mesterséges tavat hoznak létre. az új fejér megyei tavak területe 80 hektár lesz. a tárolóból pét, fűzfő és várpalota üzemének ipari vízigényét elégítik ki, a későbbiekben pedig üdülőterületet alakítanak ki a víztároló parjánt.

a mintegy 100 millió forint értékű beruházást szerdán megtekintette dégen imre államtitkár az országos vízügyi hivatal elnöke. jelenleg már a tároló feltöltésén munkálkodnak: eddig több mint egymillió köbméter viz gyült össze a tóban. a fehérvárcsurgói tárolót november végén adják át rendeltetésének. /mti/

--

- 41 -

NA 17 W

bb. 57 benke valéria látogatása tatabányán

vid fm/il cz

1972. november 1.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja szerdán tatabányára látogatott, ahol - a megyei pártbizottság székházában - havasi ferenc, a pártbizottság első titkára és kiss istván, a megyei tanács elnöke tájékoztatta a megye politikai, gazdasági és társadalmi életének időszerű kérdéseiről. benke valéria tatabányai látogatásának elsődleges célja az volt, hogy tájékozódjék arról, miként valósítják meg a bányászvárosban a lakásépítéssel és lakásgazdálkodással kapcsolatos párt- és kormányhatározatokat. ezért havasi ferenc társaságában felkereste a komárom megyei állami építőipari vállalatot. csóka zsigmond a vállalat igazgatója és vida ferenc a vállalat pártbizottságának titkára részletesen beszámolt a lakásépítési tervek teljesítéséről. ismertették a lakások alakulását, és az építési költségek csökkentésének lehetőségeit. benke valéria ellátogatott a tatabányai városi tanácshoz is, ahol takács tihamér a városi pártbizottság első titkára, süttő andrás tanácselnök és salamon hugóné elnökhelyettes beszámolója alapján az új lakástörvény végrehajtásáról tájékozódott. a városi tanács vezetői ismertették, milyen arányban részesülnek a munkások és a nagycsaládosok az állami bérlakásokból./mti/

--

bb. 63. szovjet könyvkiállítás nyílik

1 ro/tr/zs/il cz

1972. november 1.

a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére reprezentatív szovjet könyvkiállítás nyílik november 4-én szombaton a magyar nemzeti galériában. a tárlat a szovjet könyv ünnepe heté rendezvénysorozatának kiemelkedő eseménye - megismerteti a magyar közönséget a szovjet könyvkiadással, a sok nemzetiségű szovjet kultúra eredményeivel. a szovjetunióban megjelent könyveket a tárlaton mintegy kétezer kötet képviseli, amelyek között egyaránt találhatók szépirodalmi művészeti, társadalomtudományi politikai, természettudományi szakmai és gyermekkönyvek. a kiállítás középpontjában a szovjetunió és az szkp megalapítójának vlagyimir iljics leninnek a művei állnak.

/folyt.köv./

NA 172

- 42 -

bb. 63./ szovjet .... folyt./ il

a klasszikus és a mai magyar irodalom alkotásainak szovjetunióbeli népszerűségét igazolják azok az oroszul megjelent magyar irodalmi művek, amelyek szintén helyet kapnak a kiállítás anyagában. a látogatók többek között - petőfi sándor, vörösmarty mihály, jókai mór, mikszáth kálmán, józsef attila, illyés gyula, darvas józsef mesterházi lajos, fekete gyula, simon istván és hidas antal műveinek szovjetunióbeli kiadásával találkozhatnak. a reprezentatív tárlat november 19-ig várja az érdeklődőket./mti/

--

bb. 64. a bangla desh népi köztársaság külügyminiszterének látogatásai

pá/zs/il hgy

1972. november 1.

fock jenő, a minisztertanács elnöke szerdán a parlamentben fogadta abduz szamad azadot, a bangla desh népi köztársaság külügyminiszterét. a szívélyes baráti légkörű megbeszélésen részt vett puja frigyos a külügyminiszter első helyettese is.

abduz szamad azad hivatalában kereste fel kállai gyulát a hazafias népfront országos tanácsának elnökét, aki baráti beszélgetsen tájékoztatta bangla desh külügyminisztéri a magyar népfront mozgalom történetéről, tapasztalatairól. az eszmecserén jelen volt garai robert külügyminiszterhelyettes is.

vendégünk, abduz szamad azad délután a balaton partjára látogatott./mti/

NA 172

--

- 43 -

bb. 65. jadwiga jablonska látogatása a kastélymuzeumban

t/bc/gg/rj zs -hgy

1972. november 1.

Jadwiga Jablonska, a lengyel államelnök felesége Losonczi Pálné társaságában Szerdán délután megtekintette a nagytétényi kastélymuzeumot.

A látogatáson részt vett Olga Olszewska, az elnök kíséretében hazánkban tartózkodó lengyel miniszterelnökhelyettes felesége, és Helena Hanuszek, valamint németi Józsefné. /mti/

--

bb. 66. elutazott budapestről az szkp kb pártmunkás-küldöttsége

gg/rj zs hgy

1972. november 1.

Kedden elutazott budapestről a Szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának pártmunkás-küldöttsége, amely az MSZMP KB meghívására J. I. Szipenko-nak, az szkp moszkvai területi bizottsága titkárnak vezetésével október 25- november 1. között tartózkodott hazánkban. A küldöttség magyarországi programja során megbeszélést folytatott a KB gazdaságpolitikai osztályán, találkozott Győr-Sopron, Komárom, Somogy és Bács-Kiskun megyékben a megyei és járási pártbizottságok vezetőivel, látogatást tett több termelőszövetkezetben és állami gazdaságban.

A küldöttséget fogadta Nyers Rezső, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára. A ferihegyi repülőtéren a küldöttséget Csizmadia Ernő, a központi bizottság osztályvezető helyettese búcsúztatta. Jelen volt v.g. Szorokin, a budapesti szovjet nagykövetség titkára. /mti/

--

17.20 rj

- 44 -

MA 1700

bb. 67. tűz a „tardosi fogadó„-ban

vid/fm/rj hgy

1972. november 1.

Szerdára virradóra tűz ütött ki a „tardosi fogadó„-ban a Bükk-hegység déli oldalán, Szarvaskő közelében lévő népszerű vendéglátóhely tetőszerkezete és berendezése csaknem teljesen a lángok martaléka lett. A tűz tövivel éjjel után a Zsup-tető csárda kéményszerkezeténél kezdődött. Innen az eszpresszóba, majd az egyemeletes szállodai részbe csaptak át a lángok.

A tüzet az egri és a mezőkövesdi tűzoltók fékeztek meg. Személyi sérülés nem történt, a keletkezett kár értéke jelentős.

A felelősség megállapítására vizsgálatot indítottak. /mti/

--

bb. 68. az ötven éves szovjetunió világhírű zeneművészete-megkezdődtek a szovjet hanglemez-hetek

t/ro/pá/rj zs hgy

1972. november 1.

Szerdán a Vörösmarty téri kulturaközpontban Bors Jenő, a hanglemezgyártó vállalat igazgatója és D. J. Levcsenko, a Szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselője ünnepi külsőségek között nyitotta meg az ideai szovjet hanglemez-heteket. Az ideai programban a szovjet előadóművészet bemutatása kerül előtérbe. A megnyitóval egyidőben a Vörösmarty téri nagy hanglemez szalonban bemutató is nyílt, amely szemlélteti a választékot, s ahol az érdeklődő közönség meggyőződhet nemcsak a lemezek, de a lemezborítók külsejének világszínvonaláról is.

A szovjet melódia hanglemezeken megtalálhatók, a nagy szovjet előadóművészek produkciói: Szipatoszlav Richter, Emil Gilelsz, Leonyid Kogan, David Ojztrah, M. Sztjiszlav Rosztropovics, Galina Visnyevszkaja felvételei. Helyet kaptak a nagy zenei együttesek is: Alekszandrov, a Szvesnyikov, a Pjatnyickij együttes, a Vore Leningrádi, a Moszkvai filmharmónikusok, valamint a Nagyszínház társulatának lemezei is. A Szovjetunió 50 éves jubileumára a melódia kiadta a szövetségi és autonóm köztársaságok legismertebb, legkedveltebb dalainak antológiáját.

x x x

/folyt.köv./

17.50 rj

- 45 -

MA 1800

bb. 68. az ötven éves szovjetunió... 1. folyt./rj

hazánkban a szovjet hanglemezek nagy szerepet töltenek be nemcsak a szovjet és a klasszikus orosz zene tolmácsolásában, hanem a világ zeneirodalma kiemelkedő és nálunk sokszor hiányzó műveinek népszerűsítésében is. a szovjetunióban évente átlagosan 1200 új lemez jelenik meg, mintegy 170 millió példányban. a kiadott anyag legnagyobb része zenei: a terjedelmes katalógus mintegy 15 ezer lemezt tartalmaz. több mint száz teljes operát, husz teljes balett-zenét, s rendkívül gazdag szimfónikus, kamarazenei vokális, népi és esztrád-zenei anyagot találunk melódialemezekben, amelyeknek jelentős része eddig csak szovjet kiadásban jelent meg.

a zenei tárgy felvételeken túl irodalmi, gyermek-zene, és más oktatási, politikai-nevelő tartalmú lemezek készülnek. értékesek és keresettek a régebben készült felvételek felújított, új kiadásai. ilyen formában jelent meg a lenin hangját megőrző régi lemezekben rögzített anyag, valamint a tolsztoj, gorkij, majakovszkij és jeszenyin hangjáról készült felvétel.

a melódia hanglemezeket kereken 70 országba exportálják. a lemezek sikerét számos nemzetközi díj igazolja. így például a teljes opera-felvételekből grand prix-t kaptak a következők: prokofjev háború és béke, muszorgszkij borisz godunov, rimszkij-korszakov aranykakas, szostakovics: katerina izmajlova. a szovjet hanglemezek forgalma hazánkban állandóan emelkedik: az átlagos évi forgalomnövekedés 10 százalék körül mozog.

a hagyományoknak megfelelően november 3-án vidéken is - ezuttal miskolcon - ünnepi megnyitással kezdődnek a szovjet hanglemez hetek. /mti/

--

bb. 69. Lengyel muzeumi kiadványok kiállítása

t/nn/mm/rj zs hgy

1972. november 1.

szerdán a budapesti lengyel kulturában a lengyel tudományos akadémia tudományos kiadványokat terjesztő központja /orpan/ szervezésében muzeumi kiadványokból nyílt kiállítás. a bemutató, amely két hétig fogadja az érdeklődőket, mintegy félszáz néprajzi, numizmatikai képzőművészeti tárgyú könyvet vonultat fel. a megnyitó/n amelyen maria grünwald, a lengyel tudományos akadémia osztályvezetője mondott beszédet megjelent hazai társadalmi, tudományos, művészeti életünk számos kiválósága. /mti/

--

18.05 rj

- 46 -

Nr 1820

bb. 70. antos istván emlékkiállítás nyílt a pénzügyi és számviteli főiskolán

t zsu/gg/zs/il hgy

1972. november 1.

szerda délután a pénzügyi és számviteli főiskolán dr. tényfi zoltán főigazgató ünnepélyes keretek között nyitotta meg az antos istván emlékkiállítást. a kiállításon fotók, és különböző dokumentumok, adnak áttekintést az 1960-ban elhunyt antos istván életútjáról. kiemelkedő tevékenységéről. /mti/

--

bb. 71. sz. belföldi hírek jegyzéke 18.00 óráig

fné/il hgy

35. nyitott kapuk napja
36. devizahitelt kapott babilna
37. borsodi világos sör
38. illyés gyula kitüntetése
39. tíz éves a kabhegyi tv adó
40. lakásfelújítás otp hitellel
41. kitüntetések
42. budapesti pb ülése
43. felvonójavitó váll. közleménye
44. bkv közleménye
46. vagyonvédelmi kiállítás
47. balatonfüred fejlesztése
48. dunai vasmű acélgyártás
49. tájékoztató a külker minisztériumban
50. középiskolai igazgatói értekezlet /folyt.köv./

- 47 -

Nr 1820

bb. 71./ belföldi ..... folyt./ il

51. battonyai fiúnevelő intézet
52. környezetvédelmi tanácskozás a mém-ben
53. ettemették kamondi lászlót
54. Lottó nyereségének kifizetése
55. rátext rekonstrukció
56. magyar lengyel tárgyalások
57. benke valéria tatabányán
58. román pedagógus küldöttsége
59. osztrák pedagógusok
60. ságváry endre harcstársai
61. jablonski losonczinál
62. mesterséges tó
63. szovjet könyvkiállítás
64. bengla desh külügyminisztere
65. jablonskiné programja
66. elutazott az szkp kb küldöttsége
67. tűz a tardosi fogadóban
68. szovjet hanglezet hetek
69. lengyel muzeumi kiadványok
70. antos kiállítás
71. hírtjegyzék

..-

bb. 72. az egyetemi szinpad

gk/8ü hgy

igazgatósága közli, hogy a november 4-re szombat délután fél 4 órára hirdett előadást illyés kinga „a kis herceg”, című előadástját a munkaszüneti napok megváltoztatása miatt november 7-én kedden délután fél 4-órákor tartják meg. a megváltozott jegyek érvényesek./mti/

NA 18²⁵

..-

- 48 -

bb. 73. időjárásjelentés

rj hgy

1972. november 1.

a meteorológiai intézet jelenti november 1-én, szerdán 19 órákor:

enyhe, sokfelé ködös idő

várható időjárás csütörtök estig: főként délelőtt sokfelé köd, amely néhány helyen, elsősorban nyugaton és északkeleten egész napon át megmarad. egy-két helyen ködszítálás. a köd feloszlása után kevés felhő, eső nem várható. napközben kissé megélénkülő, változó irányú szél. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában 15, a tartósan ködös helyeken 10 fok körül.
/mti/

..-

a szerkesztőségek figyelmébe!

t bc/tr/e zs hgy

1972. november 1.

kérjük, hogy a magyar-lengyel tárgyalásokról kiadott hírnköz a következő pótlást vegyék figyelembe:

„a két államfő meleg, baráti légkörben lefolyt megbeszélésén kölcsönös tájékoztatók hangzottak el a két testvéri országban folyó szocialista építőmunka eredményeiről, további terveiről.

megelégedéssel állapították meg, hogy az országaink, népeink közötti kapcsolatok az élet minden területén jól fejlődnek, s mindkét fél törekszik az együttműködés további erősítésére.

az államfők foglalkoztak a legfontosabb időszerű nemzetközi kérdésekkel is. megállapították a nézetek teljes azonosságát.

a tárgyalásokon részt vesz a magyar-lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság magyar, illetve lengyel tagozatának elnöke is; ők és a tárgyalások más résztvevői a továbbiakban közvetlen konkrét tárgyalásokat folytatnak a területüket érintő kétoldalú témákról. /mti/

..-

NA 20⁰⁵

-49-

bb. 74. súlyos teherautószerencsétlenség somogyban

i/ms/rj hgy

1972. november 1.

somogy megyében a marcali-galamboki összekötő uton raboczkai józsef niklai gépkocsivezető tehergépkocsijával a sűrű ködben áttért az uttest baloldalára és összeütközött egy ugyancsak a baloldalon haladó, szabálytalanul kivilágított teherautóval, amelyet magyar lászló gépkocsivezető, szökedencsi lakos vezetett. a baleset következtében a teherautók utasai közül nuklai lászló 19 éves kőműves, marcali, páncél imre 46 éves ácshőszökedencsi lakos életveszélyes, kálmán istván, 26 éves segédmunkás és varga jános 22 éves kőműves mindkettő marcali lakos súlyos, tíz utas pedig könnyű sérülést szenvedett. a sérülteket kórházba szállították a mentők. a somogy megyei rendőrfőkapitányság a két gépkocsivezető ellen eljárást indított. /mti/

--

:bb. 75. közlekedési balesetek

i/ms/rj hgy

1972. november 1.

neszler antal gánti gépkocsivezető székesfehérvár belterületén tehergépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és a kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte a 88 éves kéri józsefné székesfehérvári lakost, aki sérüléseibe a kórházban belehalt. a rendőrség eljárást indított a teherautó vezetője ellen.

budapesten a viii. kerületben a baross utca és a koszoru utca sarkán szabálytalanul, figyelmetlenül ment át az uttesten novotny rezsóné takarítónő. egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos sérüléssel kórházba szállították. hasonló okból egy tehergépkocsi ütötte el a hungária körut és a hős utca kereszteződésében semperger andrás 72 éves nyugdíjast. ugyancsak súlyos sérüléssel került kórházba.

/folyt.köv./

19.20 rj

- 50 -

NA 210

bb. 75. / közlekedési... 1. folyt./rj

a dráva utca és a népfürdő utca kereszteződésében fábián gyula ellenőr személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és előbb egy személy, majd egy tehergépkocsival ütközött össze. a baleset következtében a másik személygépkocsi vezetője könnyen, utasa, dr. papp péterné vegyésztechnikus súlyosan sérült, a mentők kórházba szállították. fábián ellen a rendőrség eljárást indított.

egy mozgásban lévő 12-es villamosra akart felugrani a lehel utca és a róbert károly körut torkolatában katona imre betanított munkás. visszaesett és súlyos sérülést szenvedett.

az állatkerti uton a vidám park bejárata előtt péter ferenc versegi gépkocsivezető nem adta meg az elsőbbséget és személygépkocsijával összeütközött egy 25-ös villamossal. a gépkocsivezető és egyik utasa könnyű, másik utasa, péter ilona kartali galvani ^{székely} pedig súlyos sérülést szenvedett. valamennyien kórházba kerültek. /mti/

--

bb. 76. henryk jablonski az állami népi együttes előadásán

t bc/tr/zs/il hgy

1972. november 1.

henryk jablonski, a lengyel népköztársaság államtanácsának elnöke és felesége, valamint kísérete szerdán este megtekintette az állami népi együttes műsorát az együttes székházában.

a lengyel vendégekkel együtt résztvett az előadáson losonczi pál, az elnöki tanács elnöke és felesége, dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, roska istván külügyminiszterhelyettes és németi józsef, a magyar népköztársaság varsói nagykövete is.

a műsor megkezdése előtt rábai miklós az együttes igazgatója köszöntötte a vendégeket./mti/

--

NA 210

- 51 -

bb. 77. halálos szerencsétlenség csömörön

1 ms/gg/1l hgy

1972. november 1.

szerdán csömörön a hunyadi utcai hév átjárónál összeütközött egy hév szerelvény egy lovaskocsival, amelyet gubek istván 73 éves nyugdíjas hajtott. az idős ember a szerencsétlenség következtében életét veszítette./mtl/

--

vbb. 78. focok jeno a magyar építőművészek szövetségének vezetőségi ülésén

t/sb/tm/rj hgy

1972. november 1.

focok jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszterrel együtt szerdán délután látogatást tett a magyar építőművészek szövetségénél, és részt vett a szövetség vezetőségi ülésén. a vendégeket dr. szendrői jeno kossuth- és ybl-díjas építész, a szövetség elnöke fogadta.

a vezetőségi ülésen csaba lászló főtitkár, ybl-díjas építész tájékoztatta a vendégeket a magyar építőművészek szövetségének munkájáról, céljairól és a vezetőségi ülésre előterjesztett anyagáról. többek között elmondotta, hogy a szövetség tagjainak irányításával sokezer tervező dolgozik, s ezért ez a társadalmi terület különösen nagy felelősséget érez azért, hogy az építészeti tervező szervezetek még hatékonyabban segítsék a párt és a kormány által megjelölt feladatok megvalósítását. ezért tüzték a vezetőségi ülés napirendjére a beruházási egyensúly megszilárdításának tennivalóit.

/folyt.köv./

NA-2/15

- 52 -

bb. 78. / focok jeno. 1. folyt./rj

a vitában felszólaló építészek kifejtették, hogy a beruházási feszültség csökkentésére hozott intézkedések kapcsán a szövetség jelentős eredménynek tartja az építési beruházások koncentrációját, és azt, hogy megkezdődött az egyensúly kialakulása. szóváltottak azonban, e kedvező tendenciával egyidőben észlelhető az a nem kívánatos jelenség is, hogy a beruházások mérséklésével párhuzamosan sok helyen leállították az előkészületi munkákat. elsősorban az ipari és középületépítési beruházásoknál tapasztalható ez, s ennek következtében tartani kell attól, hogy a tervező intézetekben összpontosított jelentős szellemi erő egy része kihasználatlanul marad éppen akkor, amikor a beruházási egyensúly megjavítása érdekében különösen fontos az előkészítő munka színvonalának növelése. nagy elemér építész és mások javaslatot tettek az építész tervezők szellemi kapacitásának észszerű kihasználására. véleményük szerint célszerű lenne, hogy a szabad tervezői szellemi kapacitást a fontos gazdasági döntések realizálására megalapozó helyzetfelmérésre, gondos feltáró munkára, több változatban kidolgozott tanulmánytervek elkészítésére hasznosítsák. világszerte érvényesül az a tendencia, hogy az építőipari kivitelezést a korábbinál sokkal több szellemi erőfeszítés, előkészítő és tervező munka előzi meg, s hazai tervező intézeteknek most ugyancsak lehetőségük lenne a korábbinál gondosabb tervezői munkára.

calmeyer ferenc építész és mások kifogásolták, hogy a tűzrendészeti, az egészségügyi és egyéb biztonsági előírások mindinkább túlzott követelményeket támasztanak a tervezőkkel, illetve az épületekkel szemben, s ezek a túlzások rendkívül megnövelik az építési költségeket. sok gazdaságos tervezési javaslatot hiúsítanak meg azzal, hogy ragaszkodnak elavult előírásokhoz.

a vezetőségi ülésen felszólalt focok jeno. megbecsüléssel és elismeréssel szólt a szövetség munkájáról, a tervezők alkotásairól, s ugyanakkor szóváltott több nem kívánatos jelenséget is. utalva arra, a vitában mentegetőzőként elhangzott véleményre, hogy az építészek javaslataikat nem tudják kifejezetten szakszerű közgazdasági módszerekkel indokolni, rámutatott: mindenkinek kötelessége „kormányzati fejjel”, gondolkodni, s ehhez nem kell közgazdásznak lenni, csupán azt kell érezni, tudni, hogy mi a jó az egész népgazdaságnak. egyetértett a szövetségben kialakult általános véleménnyel, hogy az utóbbi időben számos kedvező jel mutatja a beruházási feszültségek mérséklődését, az egyensúly javulását. ezt igazolja ez év első kilenc hónapjában elért eredmény is a beruházások normalizálásában. az idén már lényegében a tervezettnek megfelelően mérsékeltebben emelkedett a beruházások volumene, hat-hét milliárd forinttal haladta meg a múlt évit, a jövő évben pedig várhatóan hat-nyolc milliárd forinttal lesz több az ideinél. 1974-75-ben a nemzeti jövedelem növekedésével arányosan növekedik ez a volumen, s ez az ütem lehetővé teszi az építési igények robbanásszerű s ezért sok nehézséget okozó jelentkezésének elkerülését.

/folyt.köv./

21.10 rj

NA-2/15

- 53 -

bb. 78. /fock jenő... 2.folyt./rj

további eredmény a fizetési mérleg javulása. a fizetési mérleghiány az idén várhatóan alig egyötöde lesz a tavalyinak, pedig közben a lakosság életszínvonala is javult. ennek megfelelő következetességgel kell dolgozni a jövő évben is.

fock jenő szembeszállt azokkal a túlzott egyszerűsítésekre törekvő nézetekkel, amelyek a költségvetés egyensúlyának javítását csupán a beruházási feszültségek megszüntetésében látják. a beruházások ugyanis mindössze 25 százalékát teszik ki a költségvetésnek, tehát sok egyéb területen kell még intézkedni az egyensúly megszilárdítása érdekében.

vitába szállt azzal a felfogással is, amely szerint a beruházások mérséklésének csak negatív hatása érezhető a műszaki tervezésben, az építőiparban és a gépiparban. korábban ugyanis a tervezők állandóan időzavarban voltak, egyik tervük még el sem készült, már bele kellett fogni a másikba. az építőipari vállalatok is válogattak a megbízások közül, két évvel ezelőtt még a beruházási megbízások mintegy 30 százalékát visszautasították. az idén már csökkent a visszautasított munkák volumene, de még mindig megtehető egyes vállalatok, hogy válogatnak. a beruházási igények mérséklődése tehát lehetővé teszi az egyébként elhanyagolt, nem beruházási jellegű építési megbízások jobb teljesítését, s a munka jobb megszervezésére, a munkafegyelem javítására készíti a vállalatokat. a hazai gép- és berendezés- szállítások a beruházásokhoz idén csak 85 százalékát teszik ki a tavalyi volumennek, de ez a csökkenés ugyanakkor kényszeríti a gépipart, hogy a korábbinál minőségileg lényegesen jobb termékeket szállítson, s újabb piacokat keressen külföldön is.

fock jenő messzemenően egyetértett az építészeknek azokkal a javaslataival, hogy a tervező intézetek szellemi kapacitását a gazdasági döntések meghozatala előtti, feltáró jellegű alternatív tanulmányok kidolgozásával hasznosítsák. hozzátette azonban, hogy ilyen gondos előkészítő munkára akkor is szükség lesz, ha lényegesen több megrendelést kapnak majd az intézetek. a következő öt éves tervidőszak kezdete előtt másfél-két évvel már ismeretessé válnék a népgazdaság legfontosabb beruházási igényei. elsősorban ezekre az igényekre alapozva kell majd több alternatívában tanulmányterveket kidolgozni, a végleges döntések előkészítéséhez.
/folyt.köv./

21.15 rj

- 54 -

NA 21²⁵

bb. 78. / fock jenő... 3. folyt./rj

a minisztertanács elnöke helyeselte a tervezőknek azt a javaslatát is, hogy az építési beruházási költségelőirányzat bizonyos részét kötelezően alternatív tanulmánytervek elkészítésére fordítsák, s indítványozta: az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az érdekelt tárcákkal egyeztetve dolgozza ki részleteiben is ezt a javaslatot.

válaszolva azoknak a felszólalóknak, akik a műszaki tervezés szellemi exportjának növelési lehetőségeire hívták fel a figyelmet, fock jenő elmondotta, hogy erről már tárgyalt az illetékes miniszterekkel, akik örömmel fogadták a javaslatot. korábban már volt hasonló törekvés, de a szellemi exportot rendszerint összekötötték különféle gépipari termékek, objektumok exportjával is. kétségtelen, hogy hasznos ez a párosítás, de nem lehet arra ok, hogy ha a gépeket, vagy egyéb termékeket nem kívánja megvásárolni a külföldi megrendelő, akkor a szellemi exportot se vállalják részükre.

a külkereskedelmi minisztérium a pénzügyminisztérium és a nemzeti bank a korábbinál több segítséget nyújt, hogy az eddiginél rugalmasabban élhessenek a tervezők a szellemi export lehetőségeivel.

mányoki László építész javaslatára válaszolva fock jenő elmondotta: támogatja javaslatát, hogy kísérleti jelleggel két-három évre szellemi export-joggal ruházzanak fel egy tervező vállalatot, azt amelyik erre a célra a legmegfelelőbb. fock jenő kifejtette, hogy a műszaki tervező vállalatok szellemi exportja jelentősen hozzájárul a nemzetközi munkamegosztás kiszélesítéséhez, a kgt országok közötti integráció fejlesztéséhez, és a nyugati országok és magyar vállalatok termelési kooperációjának bővítéséhez is.

va vitában felvetődött, hogy a tervezési jogosultság szabályozásához hasonlóan szükség lenne a beruházási jogosultság rendezésére is. fock jenő elmondotta, hogy ez a munka már megkezdődött, az építésügyi és városfejlesztési minisztériumon a sor, hogy gondosan kidolgozott előterjesztésben tegyen javaslatot a kormánynak.

/folyt.köv./

21.20 rj

- 55 -

NA 21²⁵

bb. 78. /focok jend... 4. folyt./rj

a tervezők munkájának megjavításáról szólva a kormány elnöke hangsúlyozta: az építészek érezzenek több felelősséget terveikért s a kivitelezőkkel, beruházókkal folytatott vitákban következetesen védjék meg a gazdaságos és célszerű műszaki megoldásokat. fontos feladatuk, hogy terveik megvalósítását kísérjék figyelemmel az építés teljes befejezéséig. az építőművészek járuljanak hozzá, hogy a korszerű házigyári alagut-zsaluzási és egyéb modern építési technológiával megvalósuló lakótelepek változatosabbak, szebbek legyenek anélkül, hogy az esztétikum a gazdaságosság rovására menne. a magyar építőművészek szövetségének vezetőségi ülése dr. szendrői jend elnök zárásával fejeződött be. /mti/

--

bb. 79. belföldi hírek jegyzéke 18 órától

rj hgy

1972. november 1.

- 72. egyetemi színpad közleménye
- 73. időjárás
- 74. teherautószerencsétlenség
- 75. közlekedési balesetek
- 76. jablonski a népi együttes előadásán
- 77. halálos szerencsétlenség
- 78. focok jend az építőművészek szövetségében
- 79. hírjegyzék.

pótlás a magyar-Lengyel tárgyalásokhoz. /mti/

--

- v é g e -

d21.25 rj

- 56 -

M 24²⁵

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1972. november 2.

bb. 1. munkaverseny a cipőiparban a jobb minőségről nyilatkozik turzó lászló, a bőripari dolgozók szakszervezetének főtitkára

i ol/mné/1e/1 l cz

1972. november 2.

a szocialista munkaverseny továbbfejlesztésének útjairól a munka és üzemszervezés korszerűsítésével összefüggő tennivalókról nyilatkozott az mti munkatársának turzó lászló, a bőripari dolgozók szakszervezetének főtitkára:

- a bőr- és cipőipari vállalatoknál is előfordul, hogy nem biztosítják az egyenletes munka feltételeit, sok a kapkodás, a programváltozás, az állásidő, és a munkaverseny mozgalmát nem egyszer arra használják fel, hogy a szervezatlenségből származó lemaradásokat behozzák. a minőségi pvp cipőgyárban például 46,000 állásóra volt fél év alatt, ami 40 munkás hat hónapi munkaidejének felel meg. a szombathelyi cipőgyárban anyag- és kellékellátási zavarok miatt 55 esetben kellett módosítani a termelési programot. jellemző, hogy napjainkban - a műszaki-technikai haladással egyidejűleg - nemcsak a gyártmányok cserélődnek, hanem elavulttá válnak korábban mégolyhelyes szervezési elvek is. következetesen korszerűsíteni kell a munka- és üzemszervezést, - ami vállalati feladat. erre rendelet kötelezi a gazdasági vezetőket. a mi feladatunk, hogy támogassuk ez irányú intézkedéseiket, különös tekintettel a dolgozók munkakörülményeinek és jövedelmüknek az üzemszervezés fejlődésével arányos javulására.

/folyt.köv./

M

- 1 -

v